

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

Z vaje torpednih čolnov naše vojne mornarice, ki bo slavila 10. septembra dvajseto obletnico svoje ustanovitve. Praznika hrabrih čuvarjev našega sinjega Jadrana se veselijo vsi naši narodi in čestitajo pogumnim mornarjem za njihov in naš veliki dan!

Bitka za plan ostaja nadalje naša najvažnejša naloga

V razgovoru z novinarji v našem okraju je predsednik OLO tovariš Niko Belopavlovič pretekli teden opozoril na nekatere izmed najvažnejših nalog, ki so zdaj pred ljudskimi odbori, gospodarskimi organizacijami in vodstvi družbeno političnih organizacij. Iz pogovora s tovarišem predsednikom povzemamo nekatere njegove zaključke, o drugih pa bomo poročali prihodnjič.

Tovariš predsednik je poudaril najprej, da smo letos v okraju sprejeli zelo napete plane; pokazalo se je, da je bil tak korak pravi, saj smo si zastavili s plani pomembno nalogo: dohiti razvitejši predele v republiki. Medtem ko so bile take težnje v planiranju proizvodnje v redu, pa se je pri uresničevanju dohodkov ObLO pokazalo, da smo šli ponekod predač. Prehuden pritisk na dohodke občin je povzročil nestabilnost cen. Preokoreli smo, ko je treba v takih primerih popuščati (še zdaj znižujejo ObLO 20-odst. davek na vino, ko je jasno, da bo promet marsikje znatno nižji kot so planirali, ker so bile cene previsoke!). Dopustniško

vzdušje zaradi pravočasnih opozoril gospodarstvu v okraju ni škodovalo. Večji del gospodarskih organizacij se je zavedal svojih odgovornosti in je ogromno naredil za uresničitev plana; ponekod pa so tudi čakali na pomoč od drugih in zaostajajo.

Ob težnjah za združevanje sorodnih gospodarskih organizacij je tovariš Belopavlovič poudaril, da je pri tem najvažnejše, da poteka tako združevanje zares na prostovoljni podlagi in brez vseh spekulacij. Pri tem naj nas vodi načelo — tako v komuni kot v kolektivu — da želimo doseči večjo in boljše proizvodnjo, zagotoviti pa moramo slehernemu obratu tudi vnaprej samostojnost.

Zdaj je treba proučiti slabosti, je nadaljeval tov. predsednik, ki so se pokazale pri uresničevanju plana med letom. Treba je vskladiti naloge s stališči, ki so bila sprejeta na V. plenumu CK ZKJ in naše plane popraviti oz. dopolniti. Hkrati moramo v vseh razpravah in ukrepih nenehno skrbeti za utrjevanje sistema. Kot ne smemo pretiravati v združevanju, tako ne smemo omejevat pristojnosti občin; obstajajo namreč težnje po večjem birokratizmu. Imamo pojave, ko se sredstva trošijo neracionalno; še se pojavlja samovolja. Nam pa mora biti prva stvar zares kvalitetnejše upravljanje. Gospodarstvo je najtesneje povezano ne le v občini in okraju, temveč v republiki in zvezi ter celo navzven. To pravilno razumeti in tu vsklajevati naše naloge je zdaj ena prvih nalog. Tu je tudi delovni prostor nove okrajne gospodarske zbornice.

Pretirani centralizem in prehudo drobljenje, oboje nam škoduje, je nadaljeval tovariš predsednik in dejal, da se pod masko delavcev in samoupravljanja skriva marsikje birokratizem in samovolja posameznikov. Zato naj bo plan utrditev notranjih odnosov in organov. Neposredni proizvajalci naj gledajo na plan tako, da si bo kolektiv z njim utrjeval svoje upravljanje. Plan je njegovo življenje, zato je uresničevanje teh nalog hkrati tudi življenjska nujna in jamstvo za bodočnost ter standard kolektivov.

Med nalogami, ki jih je predsednik OLO ob tej priložnosti posebej poudaril, so in ostajajo: prizadevanje za izpolnitev in preseganje plana, skrb za izvoz in vložitev vseh sil za nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva v okraju.

Predsednik republike tovariš Josip Broz-Tito na Čatežu

PREDSEDNIK REPUBLIKE TOVARIŠ JOSIP BROZ TITO SE JE S SOPROGO IN V DRUŽBI SEKRETARJA IN ORGANIZACIJSKEGA SEKRETARJA-CK ZKS MIHE MARINKA TER IVANA MAČKA V TOREK, 28. AVGUSTA, DOPOLDNE NA POTI PROTI ZAGREBU USTAVIL PRI RESTAVRACIJI NA ČATEŽU. TU SO GA PRIČAKOVALI PREDSTAVNIKI HRVATSKE Z IVANOM KRAJČIČEM NA ČELU IN PREDSTAVNIKI OBČINE BREŽICE: PREDSEDNIK OBLO MILAN ŠEPETAČ, SEKRETAR OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS VINKO JURKAS IN PREDSEDNIK OBČIN. ODBORA SZDL BREŽICE IVAN ŽIVIC. TOVARIŠU TITU IN

NJEGOVI SOPROGI TER OSTALIM VISOKIM GOSTOM JE V IMENU BREŽIŠKE KOMUNE IZREKEL DOBRODOŠLICO TOV. MILAN ŠEPETAČ. POTEM JE TOVARIŠ TITO POVAJIL PRISOTNE V RESTAVRACIJO. OB KAVI IN ČASI BIZELJČANA SE JE TOVARIŠ TITO ZANIMAL ZA LETINO V NAŠEM OKRAJU. O TEM, KAJ DELAMO, KOLIKO JE ŠKODE ZARADI SUŠE IN DRUGEM. OB KONCU SMO GA POVABILI, NAI OBIŠČE NAŠO OBČINO IN PREBIVALCE. OBLJUBIL JE, DA BO OB PRVI PRILOŽNOSTI PRAV GOTOVO PRIŠEL MED NAS. NATO JE S TOVARIŠI, KI SO GA PRIČAKOVALI, NADALJEVAL POT PROTI ZAGREBU, MI PA SMO MU ZELELI SREČNO POT.

CJ

Dr. V. M.

VREME

od 6. do 16. septembra.

Lepo vreme bo trajalo še dalje. Prehodne padavine pričakujemo okrog 8. septembra, nekoliko pomembnejše pa sredi septembra.

Odpravimo anarhijo v gozdarstvu

V brežiški komunisti rubriki poročamo danes, da je plenum občinskega odbora Socialistične zveze sprejel priporočilo za ljudski odbor, da naj bi celotno gospodarjenje z gozdovi v občini prevzelo Kmetijsko gozdno posestvo, s čimer bi dosegli strokovno in družbeno jamstvo, da se bo tudi z zasebnimi gozdovi gospodarilo v občini tako, kot predvidevata novi temeljni in republiški zakon o gozdovih. Gre skratka za aktivno vključevanje zasebnih gozdnih lastnikov v socialistični sektor

gozdne proizvodnje, za njihovo najtesnejše sodelovanje v kar najboljšem gospodarjenju s tem pomembnim splošnim družbenim zakladom.

Sklep občinskega odbora SZDL v Brežicah je uresničevanje napotkov, sprejetih na 5. seji okrajnega odbora SZDL v Novem mestu, o kateri smo poročali pretekli teden. O podobnih vprašanjih razpravljajo te dni tudi na plenarnih drugih občinskih vodstev SZDL v okraju, ko poročajo odborom Socialistične zveze o konkretnem stanju kmetijstva in gozdarstva na svojem območju. Na vseh plenarnih pa je slišati resna opozorila: Odpravimo anarhijo v gospodarjenju z gozdovi! Zagotovimo sodobno organizacijo gozdnega in lesnega gospodarstva, poskrbimo za skladnejši razvoj in čvrstejšo povezavo obeh panog! Skoraj polovico površin okraja pokrivajo gozdovi; dovolj imamo podjetij lesne stroke, tovarni in delavnice, ki »požirajo« les in ga v predelani obliki nudijo na domači in inozemski trg — toda ali bomo imeli dovolj lesa za sedanje in nove lesne obrate tudi jutri in pojutrišnjem? Za raz-

voj gozdnega in lesnega gospodarstva moramo zagotoviti vse potrebne pogoje! Ljudski odbori morajo ukrepati, da bomo zagotovili les, to predragoceno surovino, proizvodnjo, potrošnjo in izvoz!

In res, opozorila niso izrečena tjavdan. Ze na okrajni (Nadaljevanje na 3. str.)

FRANC BABIČ — DRŽAVNI PRVAK!

Z zmago na nedeljskih dirkah je postal Franc Babič iz Krškega državni prvak za leto 1962. Več o tem berite na 6. strani današnje številke

V NEDELJO V PREČNO!

Prebivalce Novega mesta in okolice in vse ljubitelje letalskega športa vabimo na ogled IV. republiškega padalskega prvenstva LRS, ki bo v nedeljo, 9. septembra, od 7. do 12. ure dopoldne in od 15. do 18. ure popoldne. Oglejte si zanimivo prireditev v skokih s padali, v kateri bo sodelovalo tudi pet motornih letal.

Lahko bi izvozili več kmetijskih pridelkov

Posvetovanje predstavnikov kmetijskih zadrug in posestev v Novem mestu 29. avgusta, ki sta ga sklicali republiška in okrajna gospodarska zbornica, je med ostalimi pokazalo, da je možno znatno povečati izvoz kmetijskih proizvodov. Slaba udeležba na posvetovanju — manjkali so predstavniki več kmetijskih zadrug in izvoznih podjetij — je pokazala, da predstavnikom takih gospodarskih organizacij, mlo povedano, hudo manjka čuta odgovornosti do skupnih družbenih nalog, o katerih v zadnjem času toliko govorimo in pišemo.

Precej kmetijskih proizvodov smo izvažali že doslej, vendar proizvajalna podjetja o tem v glavnem niso imela posebne evidence. Razen hmelja in živine so kmetijske organizacije prodajale za izvoz tudi železniške pragove, ogelje, borovnice, ribezelj, gozdne sadeže in drugo. Pri več zadrugah ni bilo večjega zanimanja za izvoz, kar pa je treba popraviti. Zlasti zato, ker je veliko možnosti, da se poveča izvoz kmetij-

skih proizvodov, posebno pitane živine.

Razprava na posvetovanju je bila odkrita in kritična. Pokazala je vsaj mlačen odnos nekaterih kmetijskih gospodarskih organizacij do postavljenih nalog za povečanje kmetijske proizvodnje. Vzemimo za primer investicije. V glavnem so bile že lani odobrene investicije za gradnjo okoli 10.000 stolišč za mlado živino in za okoli 30.000 bekonov. Gremo h koncu leta in ugotovljamo, da je v tem storjenega bore malo ali nič. Še več: sedaj, ko je zaradi suše ponudba živine velika, ugotavljamo, da imajo družbena posestva okoli tisoč stolišč praznih, od tega samo KGPK okoli 600 stolišč. Na posvetovanju so kolektivom teh posestev upravičeno zastavili vprašanje, kaj čakajo, da čimprej ne napolnijo hlevov. Ali je prav, da gredo vodilni ljudje teh podjetij v času najbolj nujnih nalog na dopust, med tem pa odobrene investicije ne služijo zviševanju proizvodnje, od katere je odvisna izpolnitev izvozne obveznosti naše države in seveda tudi naš standard. O tem

naj bi kar najbolj resno razpravljale tudi politične organizacije teh podjetij in na osnovi sklepov IV. plenuma CK ZKJ sprejele ustrezne zaključke!

Udeleženci posvetovanja so soglašali, da je z malo več prizadevnosti možno znatno povečati izvoz kmetijskih proizvodov, ter v tej smeri sprejeli tudi obveznosti za prihodnje leto. V več primerih bo potrebno hitreje izkoristiti odobrene investicije za povečanje proizvodnje, sredstva pa dodeljevati predvsem tistim organizacijam, ki kažejo največ prizadevnosti za razširitev in modernizacijo proizvodnje. Udeleženci so bili mnenja, da je treba plan izvoza postaviti prav tako čvrsto kot ostalo proizvodnjo in čimbolj konkretno. Nenehno povečevanje izvoza ni trenutna naloga, temveč stalna dolžnost. To narekuje več razlogov, med drugim tudi naša proizvodnja, ki presega potrebo notranjega trga, hkrati pa naraščajo naše potrebe po uvozu blaga iz drugih držav.

Te dni se odpirajo vrata naših šol. Spet prihajajo v razrede, spet se bodo učili in igrali, delali in spoznavali svet in domovino. Kakor mravlje bodo pridno nabirali dragocena zrna spoznanja, da je delo čisti in ponos človeka. Zaželimo jim, da bi skupno s svojimi učitelji doživeli tudi v novem šolskem letu kar največ lepih dni in tako kot prava Titova mladina koristili s pridobljenim znanjem naši skupnosti!

Odstranimo škodljivo, ne koristnega!

Pred kratkim so gospodarske organizacije in zavodi prejeli navodilo, kako naj se opravljajo gostinske storitve v gostinskih enotah zaprtega tipa. 52. in 54. člen Uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih določata, da morajo poslovni prostori, naprave in oprema teh obratov ustrezati predpisom in tehničnim pogojem, da poslovni prostori ustrezajo zdravstvenim pogojem, da imajo obrati dovolj strokovnega kadra, da izpolnjuje osebe zdravstvene pogoje in podobno. Razen tega morajo poslovni prostori izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje Pravilnik o minimalni ureditvi in opremljenosti gostinskih obratov. Člena še določata, da se morajo v redu voditi vse poslovne knjige in pomožna evidenca, skladiščna kartoteka, zahtevki, evidenca točilnic in drugo. Poslovanje gostinske enote mora po uredbi obsegati pripravljanje toplih obrokov in točenje alkoholičnih in nealkoholičnih pijač, enota pa posluje v času, ko se izdajajo redni obroki hrane.

Vsa navodila za izvajanje ukrepov so izdali zvezni organi, občinski ljudski odbori pa so na njihovi podlagi izdali odločbe tistim gospodarskim

organizacijam in zavodom, ki so do zdaj imeli tople obroke hrane. Povsod, kjer jim je na pobudo sindikalnih organizacij in ob podpori upravnih organov uspelo uvesti tople obroke malice za člane delovnih kolektivov, so pred dejstvom, kaj naj naredijo. Če bi do sledno izpolnjevali navodila, bi se zgodilo, da bi morali tople obroke ukiniti, kajti nobeno podjetje v brežiški občini nima toliko sredstev, da bi čez noč preuredilo menze, kot predpisuje 52. in 54. člen uredbe. Stanja tudi ne bi izboljšali, če bi zbirali sredstva tako, da bi zvišali ceno obroka do cen v javnem gostišču, ker se delavci v svojih menzah ne bi hoteli več hraniti. Nikakor pa se ne bi smeli zgledovati pri večjih podjetjih, ki imajo svoje gostinske obrate in so ti ponekod prerazšli že v javne lokale. To je nezakonito in vredno obsodbe. Vendar pa ukrepi ne bi smeli prizadeti manjših podjetij, ki razen tople dopoldanske malice prodajo še nekaj steklenic piva, kers tem še ne kršijo predpisov.

Zaradi odločbe, ki jo je izdal ObLO Brežice, so delavci v brežiški komuni zagrenjeni, ker vedo, da podjetja ne bodo preurejala menz v gostinske obrate. Boje se, da bodo šle po vodi tudi sedanje ugodnosti, če odločbe ne bodo vsaj deloma spremenili. 15 delovnih kolektivov, ki imajo tople malice, meni, da bi se odločba, ki jo je nedavno sprejel ObLO Brežice, spremenila tako, da bi pripravljane tople obroke malice zaobsegel 55. člen uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih. Upamo, da bo ObLO željo kolektivov upošteval in poskušal stvar popraviti. Poudarjamo, da bi ustanovljanje gostišč zaprtih tipov v podjetju, kjer bi med delovnim časom prodajali tudi alkoholne pijače, zelo slabo vplivalo na delovno storilnost in varnost pri delu. Zato naj navedemo še ugotovitev iz prakse, ki pove, da se je z uvedbo tople malice zdravstveno stanje delavcev zelo izboljšalo, da je manj obolenj, pa večja storilnost.

Albin Mlinar

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Kmalu bo dva meseca odkar so proglasili neodvisnost Alžirije, toda nesrečno alžirsko ljudstvo ne more doseči pomiritve in izvesti volitve, da bi dobilo zakonito vlado, ki bi jo priznali po vsem svetu. Kot je znano, se je spor med dvema skupinama alžirskega vodstva, med pristasi Ben Bele in Benhede tako zaostila, da je prišlo že do oboroženih spopadov. Na zunanji gre seveda za spor med političnim birojem in svetom četrtih vilajev. In kakor je izjavil predsednik političnega biroja FLN Ben Bela na tiskovni konferenci, bodo političnemu biroju zveste čete za vsako ceno zavzele mesto Alžir, ki je v rokah četrtih vilajev. Ben Bela je nadalje dejal, da je politični biro postavljen pred »odkriti neposlušnost dela vojske, katere oficirji se opirajo samo na svoje brzostrelke.« Vojaške sile političnega biroja se sedaj že pripravljajo na pohod v Alžir in po nekaterih poročilih so oddaljene še kakih 80 km. Politični biro sicer poudarja, da se želi izogniti prelivanju alžirske krvi, ne namerava pa popustiti pred uporniški oficirji. Sicer voditelji obeh struj objavljajo pozive na mir, predlagajo razgovore in kompromisne rešitve, hkrati pa se drug drugega obtožujejo, kar položaj še bolj zapleta.

Po ulicah Alžira so prebivalci manifestirali in zahtevali, naj prenehajo z

notranjimi spori, generalna zveza alžirskih sindikatov je zagrozila s splošno stavko, če bodo nadaljevali z dosedanjimi razprtijami, PK Alžirije, mladinske in druge organizacije so zahtevale v številnih deklaracijah enotnost in sporazum. Možno pa je sklepati, da so dajali večjo podporo političnemu biroju kot nasprotnikom.

Sedanji položaj pa skriva v sebi še druge nevarnosti. Obstaja resna grožnja, da bo sedanji zapleten položaj skušala izkoristiti Francija za ponovno vmešavanje. Francoska vlada je že dala posebno navodila poveljstvu francoskih čet v Alžiriji, kjer je še vedno približno 300 tisoč vojakov, da morajo ščititi Evropejce, če bi prišli v nevar-

Medsebojni spopadi v Alžiriji

Položaj je še vedno zelo nejasen. Politični biro sporoča, da doslej še ni prišlo do spopadov in je prišlo na nekaterih področjih že do bratstva med vojniki četrtih vilajev ter četami, ki so zveste političnemu biroju. Tuje agencije in poveljstvo tretje in četrte vilaje pa sporočajo, da je prišlo na več krajih do srditih spopadov ter da je bilo že precej mrtvih in ranjenih.

Skratka položaj se je tako zaostril, da je že prišlo do krvavih medsebojnih obračunavanj med pristasi ene in druge skupine. Sodeč po dosedanjih poročilih obstaja resna nevarnost, da pride do državljanske vojne, če ne bodo uspeli pravočasno obrzdati strasti in se pogovoriti. Kriza je zelo akutna.

nost zaradi morebitnega izbruha državljanske vojne. Doslej so bile francoske čete v glavnem v vojašnicah, pred dnevi pa so se v evropskih četrtih Alžira že pojavili francoski oklopni avtomobili.

Sedanja napetost in negotovost v Alžiriji pa vpliva negativno tudi na razpoloženje Evropejcev, ki so še ostali v Alžiriji. Začeli so množično odhajati v Francijo in kakor poročajo jih odpotuje dnevno od 2 do 3 tisoč. Če se bo tako nadaljevalo, jih bo do konca leta še zelo malo v Alžiriji.

Položaj pa je trenutno tako zapleten, da je nemogoče karkoli napovedati v zvezi z rešitvijo akutne krize, ki jo preživlja Alžirija.

Novomeška podjetja za izvoz

Novolesu in KGPK, ki sta do pred nedavnim edina v novomeški komuni prodajala svoje izdelke na inozemskem tržišču, se pridružujejo tudi drugi delovni kolektivi, ki so

letos že pričeli izvažati ali pa se na to že pripravljajo. Kremen ima že sklenjeno pogodbo za izvoz 3 tisoč ton kvarcita v Nemčijo in 3 tisoč ton flotiranega kremencevega peska v Avstrijo. Novoteks že izvažata konfekcionirano blago (posredno preko konfekcijske industrije), do konca leta pa namerava izvoziti 30 tisoč

metrov česanih tkanin in volnenega tropkala. Opremales iz Novega mesta je prevzel naročilo za izdelavo pisalnih miz za Nemčijo v vrednosti 5 milijonov deviznih dinarjev. Razen naštetih delovnih kolektivov pa resno razmišljajo o izvozu v prihodnjem letu in se nanj pripravljajo tudi nekateri drugi kolektivi.

Asfaltiranje v novomeški občini

Cestno podjetje Novo mesto je pretekli mesec napravilo asfaltno prevleko na cesti Mačkovec — Novo mesto. Pravkar asfaltirajo odcep avtomobilske ceste pri Karteljem. Ko bodo to opravili, bodo pričeli vnovič asfaltirati cesto Vavta vas — Novo mesto, ki je že precej izrabljena, in cesto Soteska — Žužemberk, ki ni nič boljša. V načrtu imajo tudi popravilo mostu pri Sotesti in še nekaterih cestnih mostov. Vsa dela pri asfaltiranju so se pričela malce pozno, to pa zato, ker cestnemu podjetju primanjkuje tovrstne mehanizacije. Kljub vsemu pa smo lahko veseli, saj temeljita popravila asfaltiranih cest dokazujejo, da smo jih pričeli skrbneje vzdrževati.

Največji sejem v povojnih letih

Ker je suša tudi v nekaterih naših predelih že začela gospodariti in kmetovalcem zmanjkuje krme, skušajo živino prodati. V ponedeljek, 3. septembra, je bilo na novomeški živalski sejmi prignano 529 glav goveje živine, kar je povojni rekord. Od teh so jih 228 prodali po večini domačim kmetovalcem, nekaj glav pa je odkupila zagrebška tovarna »Sljeme«. Za govedo so veljale take cene: voli od 180 do 200 din kg, krave od 80 do 120 din kg, mlado živino pa so prodajali od 165 do 195 dinarjev kg.

Tudi promet s prašiči je bil velik. Naprodaj jih je bilo 787, prodanih pa 531. Prašiče so prodajali po 4000 do 6500 dinarjev.

Za lepše Novo mesto

Komunalno podjetje v Novem mestu je letos opravilo vrsto del za olepšavo in ureditev komunalnih naprav in cest v središču novomeške občine in okraja. Proti koncu grede dela pri ureditvi cestnega križišča s postajališčem za avtobusni promet v Kandiji, pospešena pa so dela pri asfaltiranju pločnikov ob Zagrebški cesti in Partizanski cesti do novih bolnišničnih objektov. V kratkem bo Komunalno podjetje začelo asfaltirati tudi cesto od Novega trga do ginekološkega oddelka splošne bolnišnice.

ho dovolj kruha v Suhi krajini

Pri lanskem pridelku pšenice smo v Suhi krajini pojedli 110 ton pšenice več, kot smo je pridelali.

Akcijski program kmetijske zadruge v Žužemberku predvideva, da bo proizvodnja pšenice v letu 1963 po zašlugu razširjenega obsega kooperacijske setve pšenice in s setvijo večjih količin pridelane kakovitnejše semena ter s setvijo pšenice na lastni ekonomiji tolikšna, da bodo potrebe za domače potrošni-

ke krite iz tega področja in da bo še nekaj tržnega rška pšenice.

Po dosedanjih oceni bo letos zadruga izvoznikom prodala razno blago od drv do živilne v vrednosti 57.000 dolarjev. V letu 1963 se bo prodaja za izvoz predvidoma povečala na vrednost 112.000 dolarjev.

Za izvedbo teh dveh nalog v zadrugi že sprejemajo potrebne ukrepe. M. S.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Nasvet, ki ga je dal tovariš Tito ob ogledu vinske razstave v Ljubljani, je dobrodošel tudi našim vinogradnikom. Še zlasti ne gre prezreti njegovega opozorila, da je perspektiva vinogradništva le v sodobni, specializirani proizvodnji z nizkimi stroški. Na to opozarja tudi pouk letošnjega leta, ko nismo uspeli izprazniti starih zalog, medtem ko se nam obeta že nov, rekorden pridelek. Tudi na tujem tržišču, ki ga je treba dobro poznati, ne uspevamo brez dobre kvalitete naših vin.

O problemih proizvodnje in prodaje vina so govorili tudi na nedavnem posvetovanju v Ljubljani. Podčrtali so predvsem nalogo, da bi se morale vinske kleti uveljaviti ne le kot odkupovalci, ampak predvsem kot organizator večje in kvalitetnejše proizvodnje. Z zasebnimi kmetovalci bi morale vzpostaviti solidne odnose, tako da bi vinogradniki imeli ekonomski interes oddati ves pridelek vinski kleti. Bolj bi morale upoštevati tudi potrebe tržišča, okus potrošnikov, ne pa se držati samo edinega kriterija — količine alkohola.

Po prvih cenitvah bo letošnji pridelek vin za 16 odstotkov večji kot lani. Tržni presečki bodo znašali približno 29.000 vagonov, medtem ko je še kakih 12.000 vagonov starih zalog. Imamo pa vse pogoje, da bi te količine plasirali na trg. Obstaja tudi realna možnost ne le doseči, ampak tudi preseči predvideni izvoz vina, toda le, če bomo posvetili vso pozornost proučevanju tujega tržišča. Tudi domača potrošnja bo prispevala k izpraznitvi zalog in prodaji novega pridelka, če bodo cene vsaj na ravni cen iz leta 1960 in če bodo gostinci pokazali malo več smisla za okus in želje potrošnikov.

VINSKE KLETI NAJ NE MISLIJO LE NA ODKUP

ukrepe, da bi uravnovesili preskrbo s povrtnino in sadjem, ki je zdaj neurejena oziroma izredno draga.

Skupna seja zveznega zbora in zbora proizvajalcev bo 20. septembra. Na seji, ki ji bodo prisostvovali — če bodo poslanci sprejeli predlog predsednika skupščine — tudi člani zveznega odbora SZDLJ, bodo obravnavali osnutek nove ustave. — Naš list bo objavil daljše, pregledne izveščke iz osnutka in njegove obrazložitve v številki, ki bo izšla 27. septembra.

29. septembra bo, kakor smo že poročali, pionirski dan — šole prost dan, namenjen proslavljanju 20-letnice pionirske organizacije. V Ljubljani bo na ta dan začetek centralne proslave. Iz vsakega pionirskega oddela v Sloveniji bo prisostvoval proslavi v Ljubljani en pionir oziroma pionirka, ki je bila izvoljena na odredni konferenci, in 10-članska delegacija pionirjev iz

vsake republike. V Ljubljano bo prišlo okrog 1300 pionirjev, ki bodo gostje ljubljanskih pionirjev.

Pred dnevi je bila v Beogradu konferenca afriških študentov, ki študirajo v Evropi. Zbralo se je približno 300 delegatov, ki zastopajo 34 afriških držav. Konferenco je pozdravil član zveznega odbora SZDLJ Milentije Popović. Predstavnike konferencie je sprejel tudi tovariš Tito. Udeležencem konferencie so prebrali večje število poslanice afriških voditeljev.

Predstavniki zagrebške veleseljma je na tiskovni konferenci povedal novinarjem, da se bo letošnjega jesenskega veleseljma, ki je 63. po vrstnem redu, udeležilo 5000 podjetij iz 37 držav. Površina razstavnega prostora bo znašala 136.000 kvadratnih metrov.

JAT bo prihodnje leto znatno izboljšal hitrost in udobnost potovanja. Na devetih mednarodnih progah bo uvedel reaktivna letala. V notranjem prometu bo povečal število letalskih prog. Med drugimi bo uvedena tudi nova sezonska proga Split—Ljubljana.

V nedeljo so na Košutnjaku (Beograd) odprli atletsko mesto, kjer bodo med bližnjim VII. evropskim prvenstvom v atletiki nastanjeni najboljši tekmovalci in tekmovalke iz 28 držav.

Nedeljska prometna nesreča pri Danilovgradu v Crni gori je terjala šest smrtnih žrtev. Vseh 24 poškodovanih potnikov se zdravi v bolnišnici. Do nesreče je prišlo, ker se je avtobus, poln potnikov, nenadoma zavalil v brezno. Šofer, ki je opazil, da je prišlo do preloma vezi ali volana, je zaman poskušal, da bi avtobus obrnil proti bregu.

Po dosedanjih uradnih podatkih je bilo v katastrofalnem potresu v Iranu kakih 28 tisoč mrtvih in ranjenih. Na področju, ki jih je opustošil potres, je že prispelo na tisoče vojakov in prostovoljcev, da bi preprečili epidemije in pomagali preživeti. Posebne ekipe so začele pokopavati mrtve. Nevarnost nalezljivih bolezni se je povečala zaradi hude vročine in pomanjkanja vode. Na potresnem področju je približno 165 vasi spremenjeno v ruševine.

Predsednik Tito je poslal iranskemu šahu Rizi Pahleviju brzojavko, s katero je izrazil iskreno sožalje zaradi posledic katastrofalnega potresa.

Sovjetska zveza je v torko ostro protestirala pri vladi ZDA, ker je ameriško izvidniško letalo »U-2« ponovno kršilo suverenost sovjetskega prostora — V notč je med drugim rečeno, da je 30. avgusta letelo letalo »U-2« devet minut nad sovjetskimi ozemljem in teritorialnimi vodami na Daljnem vzhodu, 65 km vzhodno od mesta Južnosahalska. Sovjetska nota nadalje opozarja na to, kakšne resne mednarodne posledice je imel Fomovsov vojniški polet z letalom »U-2« v maju 1960. leta, katerega je obsodil tudi predsednik Kennedy.

Francoski predsednik general de Gaulle je v torko prispel v Bonn na uradni obisk, kjer bo ostal do nedelje. To je prvi primer v zgodovini, da prihaja šef francoske vlade na uradni obisk v Nemčijo. Francoska agencija AFP poudarja, da obisk predsednika de Gaulle-ja očitno označuje pomiritev med obema ljudstvi.

Avtomobili - in mlekarne!

Članek »AVTOMOBILI ALI MLEKARNA«, ki ga je objavilo DELO v četrtek, 30. avgusta 1962, je sprožil precej različnih komentarjev. Ker smo o nekaterih problemih IMV obširneje poročali pretekli teden, smo se v interesu naših naročnikov in bralcev tokrat obrnili z vprašanji o bodočnosti novomeške mlekarne na nekatere odgovorne tovaršne v KGPK Novo mesto. Gre za pomembno vprašanje, ki zanima slehernega prebivalca novomeške komunne, zato upamo, da bodo pristojni sveti in sam občinski ljudski odbor v Novem mestu posvetili problemu potrebnih prostorov za obe podjetji kar največ skrb in da bodo v soglasju s kolektivom našli tudi najustreznejšo rešitev.

Industrija motornih vozil v Novem mestu se je razvila tako naglo, da ji je prostor, kjer stoji novomeška mlekarne, postal življenjsko potreben. Po drugi strani pa je mlekarne nujno potrebna za preskrbo Novega mesta in zaradi perspektivnega razvoja kmetijstva na našem področju. Sožitje IMV in mlekarne na sedanjem prostoru je ob vsem tem nemogoče. Razprave o tem: ali avtomobil ali mleko, opozarjajo, da je treba problem reševati z dobršno mero razumevanja in strpnosti. Obiskali smo tri tovaršne iz KGPK in jih zaprosili, naj nam o stvari povedo kaj več.

● Tehnični vodja mlekarne tov. Ludvik Dvořák je povedal:

— Mlekarne je zgrajena za predelavo 20 tisoč litrov mleka na dan, tehnološka izvedba pa to, žal, onemogoča. Zmogljivost pasterizatorja ni prirejena zmogljivosti čistilnice in posnemalnice, zato sta slednja izkoriščena samo 60 odstotno. Pasterizator lahko predela v 8 urah 18 tisoč litrov mleka. Vsak dan ga predelamo povprečno 6500 do 7000 litrov, od tega 850 litrov za prodajo v Novem mestu, iz preostanka pa izdelujemo sir, maslo in kazein. Mleko odkupujemo v 44 zbiralnicah od zasebnih proizvajalcev in hkrati od 13 obratov družbene proizvodnje. S prodajo mleka in mlečnih izdelkov doslej ni bilo težav.

Razširitev IMV je onemogoča obratovanje mlekarne, ker sta oba objekta preblizu. Prehranski izdelki zahtevajo visoko higiensko pogoje. IMV zastruplja zrak z delčki, ki nastajajo pri obdelavi kovin, in z vonjem po bencinu, nafti, oljih ter po barvilih iz lakirnice. Naš obrat je tako kot vse mlekarne opremljen z ventilatorji, ki imajo nalogo skrbeti za čist in svež zrak v prostorih. Naši ventilatorji pa vsesavajo okužen zrak. Bakteriološke analize, ki jih vsak dan opravljamo, so pokazale, da se je stopnja okuženosti zraka v zadnjih dveh letih močno povečala. Zato smo morali opustiti proizvodnjo penicilina, ki ga uporabljamo pri izdelavi visoko kvalitetnega penicilinskega siru. Zaradi nevarnosti posredne in neposredne okužbe bi po obstoječih sanitarnih predpisih naša mlekarne že morala prenehati obratovati.

● Inž. Ludvik Vrhovec iz KGPK:

— Nekateri so v začetku razprav okoli IMV in mlekarne resda izjavljali, da je treba mlekarne likvidirati, ker je nedonosna in ker ovira razvoj IMV. Podrobnejši študij pa je dokazal, da naše področje mlekarne potre-

buje in da bi bila velika škoda, če bi jo izgubili. Zato smo se odločili rešiti problem tako, da mlekarne ostane, in že iščemo prostor, primeren za gradnjo nove stavbe.

Potrošnja konzumnega mleka se bo v bodočnosti z razvojem Novega mesta prav gotovo za trikrat povečala, preostanek mleka pa bomo predelovali v sire, vendar v manj vrst kot doslej. Nove prostore bo treba zgraditi tako, da bo tehnološki postopek enostavnejši in bo zaposlenih manj ljudi. V sedanjih prostorih je namreč število zaposlenih glede na ustvarjeni dohodek največje breme.

Z likvidacijo mlekarne bi prizadeli odkupno mrežo za mleko; molznost krav, ki smo jo z velikim trudom povečali, bi se na ta način prav gotovo zmanjšala. Razen tega se kmetijska proizvodnja pri nas odločno usmerja v živinorejo. Tudi na krave molznice mislimo: v Jurki vasi že gradijo hlev za 100 krav molznic, KGPK pa ima v trdnem investicijskem programu gradnjo podobne večje mlečne farne v bližini Novega mesta. Po vsem tem je odveč poudarjati, da brez mlekarne ne bo šlo!

● Direktor KGPK tovarš. Tone Pirc:

— Naš DS je o mlekarne že razpravljal in se odločil, strokovnjaki pa ta problem že konkretno rešujejo. Raz-

voja IMV ne nameravamo zavirati, mlekarne pa ne moremo prepustiti tako dolgo, dokler ni rešeno vprašanje nove gradnje in lokacije. Preden govorimo o likvidaciji mlekarne, moramo pomisliti na s trudom doseženo proizvodnjo mleka na naših obratih, v ostalem socialističnem sektorju in v individualni proizvodnji. Mlekarne je osnovni pogoj za široko zastavljeno pitanje živine po naših investicijskih programih. Mlado živino in pujske nameravamo kupovati od kmetov. Če ne bo organiziranega odkupa mleka, nam kmetje živine ne bodo prodajali, ker bodo mleko sami potrošili za pisanje goved, na katera računamo mi.

Po dogovoru bo KGPK oskrbel načrte za novo mlekarne, ljudski odbor bo določil novo lokacijo, IMV pa bo prispeval sredstva v vrednosti sedanje stavbe mlekarne. Ko bo to troje rešeno, bomo obrat lahko predali IMV. Kolikor bi se uresničitev tega dogovora zavlekla in ogrozila razvoj IMV, bomo že v začetku gradnje začasno prepustili odkup mleka in preskrbo Novega mesta s konzumnim mlekom ljubljanske mlekarne.

● Naš komentar bo tokrat zelo kratek. Razpravljati o tem, da je treba mlekarne likvidirati, češ da je vedno delala z izgubo, temu nasproti pa postavljati visoke številke proizvodnje IMV, je enostransko. Odpraviti je treba vzroke za izgubo in mlekarne preseliti v nove prostore. Ne smemo pozabiti, da je družba pred 10 leti v mlekarne vložila 176 milijonov investicijskih razumnejša od razprav, kako mlekarne likvidirati, so torej razglabljanja o tem, kako jo obdržati. Ne pozabljamo na potrošnika, saj se bo tudi potrošnja mleka v Novem me-

stu povečala! Ljudski odbor bi na primer prodajo mleka iz mlekarne lahko povečal vsaj za 100 odstotkov, če bi prepovedal neposredno prodajo (marsikje se je to zelo obneslo). Obstoj mlekarne je tesno povezan tudi z življenjsko proizvodnjo, kot smo lahko razbrali iz razgovorov.

Boljše od gesla: »mlekarne ali avtomobili« je prav gotovo geslo: mlekarne in avtomobili! IMV brez dvoma potrebuje prostor, zato mu ga moramo dati, mlekarne pa moramo prej zagotoviti druge prostore. Najboljše, kar moramo storiti po trezni presoji, je odločitev: smo za avtomobile in za mlekarne, saj je oboje, kot smo videli, družbeno koristno in potrebno!

Odpravimo anarhijo v gozdarstvu

(Nadaljevanje s 1. str.)

seji SZDL so člani plenuma in strokovnjaki izrekli vrsto zelo konkretnih svaril in pobud, ki jih lahko strnemo v skupno ugotovitev: nujno moramo nekaj ukreniti za pospeševanje gozdne proizvodnje in izboljšanje gozdnih tal! Zadnji čas je, da se učinkovito zavzamemo za gozd in s tem za našo lesno industrijo ter za izvoz.

Poročali smo že, koliko milijard izgubimo vsako leto, ker v zasebnih gozdovih v okraju ni načrtne nege in zaradi tega tudi ne prirastka, kot bi ga lahko imeli. Žal, se zadnje čase na terenu razpravlja samo o organizacijskih oblikah gospodarjenja z gozdovi, ne pa o tem, da je treba predvsem v celoti zajeti vsa blagovna proizvodnja iz gozda v socialistični sektor. Precej je nejasnosti, kaj pravzaprav uvaja novi zakon: zlonamerno se ponekod širijo neresnične vesti o odvzemu gozdovalne in podobnem, ko gre v resnici samo za to, da postane dosedanja lastnik gozda

V vsakem nadstropju novega samskega doma SGP Pionir v Novem mestu sta razen vzorno urejenih sanitarij in umivalnice s toplo in mrzlo vodo še po dve klubski sobici, kjer bodo bodoči stanovanjci prebirali časnike, igrali šah in prebivali čas v pomenku. Na sliki pri ogledu nove stavbe se nekateri kar niso mogli ločiti od prijetnega prostora, lepih mizic in stolov; prvi »otvritveni« pogovor je kaj hitro oživel...

naš soproduktalec v gozdu, v nobenem primeru pa ne več trgovec z lesom! Gre za združevanje gozdne proizvodnje, za vključevanje lastnika v to proizvodnjo! Gre nadalje za to, da bomo sekali samo tam, kjer je les zrel, da bomo gozd načrtno gojili in da nam bo dajal to, kar nam lahko pri pametnem gospodarjenju nudi.

Pri tem pa je, kot rečeno, precej zmede, ker organizacije, zadrage, gozdarji in drugi kmetom marsikje še niso pravilno obrazložili novih načel gospodarjenja z gozdovi. Nujno potrebno je, da se strokovni kader (inženirji, gozdarji, logarji, uslužbenci zadrug in KGP) najprej sam dodobra seznani z vsem, kar je na tem področju novega.

nato pa z enotnimi stališči stopi skupaj z vodstvi krajevnih političnih organizacij na vas in obrazloži vse, kar kmetje zanimajo. Gre za dolgoročno politiko, kjer so potrebna čvrsta stališča. Potrebno bo precej političnega dela in enotnih nastopov vseh činitelev v komunah, od ljudskega odbora do slehernega logarja v gozdu!

Uresničiti to nalogo je sklep vodstva SZDL v našem okraju; konkretne naloge s tega področja sprejemajo te dni občinski odbori SZDL, hkrati pa so to tudi najvažnejše naloge vseh ostalih družbeno-političnih organizacij, strokovnih društev KGP, zadrug in kmetov v okraju. Dosedanji nered v gospodarjenju z gozdovi moramo odpraviti.

Z A B E L E Ž E N O

Gospodarska zbornica za okraj Novo mesto je 31. avgusta sklicala posvet o vključevanju manjših podjetij v izvozno dejavnost. Na posvet je bilo vabljenih 15 manjših podjetij, vabilu pa sta se odzvali samo dve: Zavod za čebelarstvo — obrat Semič in Konfekcija papirja Videm-Krško.

Semiški obrat Zavoda za čebelarstvo že izvaja žagani les, noge za pohištvo in skrinjice za igrače, prihodnje leto pa bo povečal izvoz svojih izdelkov za 100 odst. V razpravi so ugotovili, da bi kazalo proučiti možnost za združitev Zore-Crnomelj, Lesno predelovalnega podjetja Metlika in semiškega obrata Zavoda za čebelarstvo, ker bi nato lažje proizvodnjo organizirali, jo specializirali in boljše izkoristili strojno opremo. Konfekcija papirja v Vidmu-Krškem še ne izvaja, na pobudo s posveta pa bo v stikih s Kemijaimpexom iz Ljubljane in Kemikalijo iz Zagreba skušala proučiti inozemsko tržišče in bo nato preusmerila proizvodnjo v izdelke za izvoz.

Na posvetu so lahko razpravljali zgolj o teh dveh podjetjih, ker ostalih iz nerazumljivih vzrokov ni bilo. Opravičil se je samo predstavnik Farmisovega obrata Krka iz Novega mesta. Premogovnik Senovo, Tovarna šivalnih strojev Mirna, Obrtno-kovinarska zadruga Videm-Krško, Mizarstvo Videm-Krško, Industrija obutve — Novo mesto, Bor — Dolenjske Toplice, Belokranjka — Crnomelj, Beti — Metlika ter Imperial — Videm-Krško se posveta niso niti udeležili niti se niso opravičili. Videti je, kot da izvoza ne smatrajo za dovolj pomembno nalogo.

In vendar o izvozu govorimo in pišemo že vse letošnje leto! Poudarjamo, da morajo vsi kolektivi graditi svoj razvoj na proizvodnji za domači in inozemski trg, kot dveh enakovrednih temeljih. Govorimo o tem, da je pri sedanjem stanju izvoz mnogo več kot pa zgolj patriotična dolžnost vsakega kolektiva. Kljub temu pa ima več podjetij, ki smo jih našli malo prej, težave s prodajo izdelkov na domačem tržišču. Prav gotovo posveti v nekaj urah ne bi rešil vključitve prizadetih v izvoz, brez dvoma pa bi lahko marsikaj prispeval k perspektivnemu preusmerjanju proizvodnje in k izmenjavi izkušenj, saj zelo pogosto ugotavljamo, da so naši kolektivi pri dokajšnjih težavah, s katerimi se zadnje čase srečujejo, vse preveč zaprti vase. Popolna nezainteresiranost in neresnost, ki so jo pokazali vabljeni kolektivi, je zato toliko bolj vredna obsodbe.

Letni plan v gradbeništvu bo izpolnjen

Z ozirom na realizacijo, doseženo v prvem polletju, je gradbeništvo v novomeški občini najbolj problematična panoga, saj je ustvarilo le 38 odstotkov realizacije. Brez dvoma je gradbeništvo sezonsko, kljub temu pa je bilo ustvarjenega precej manj, kot je doletela dinamika plana, in celo za 15 odstotkov manj kot v enakem razdobju lani. Do 30.

Z brigado v Makarsko

Z republiško brigado, ki bo v začetku septembra odpotovala na obnovo pri zadnjem potresu porušene Makarske, bo iz novomeškega okraja šlo šest mladincev. Okrajni komite LMS Novo mesto je že zbral prijave mladincev, ki bodo odšli na to akcijo.

ZASLUŽEN USPHE!

V nedeljo so odbojkarice domačega Partizana slavile zaslužen zmago. Premagale so odbojkarice kranjskega Triglavca s 3:1. Gostje v letošnjem tekmovalnem krogu niso izgubile nobene srečanja in jim je to prvi poraz. Domače odbojkarice pa so se na ta način odločile za poraz v Kranju in se jako izenačile s Kranjčankami na tekmovalni lestvici.

Zaradi vročine tekma ni bila preveč živa, kljub temu pa je bila zanimiva. Pri domači ekipi se je poznala odsotnost treh igralok, ki so jih morale nadomestiti rezerve, ki se še niso prav vzivele v elipi. Kljub začetku sezona smo prikazano igro deklet zadovoljni. Vse kaže, da so naše odbojkarice med najboljšimi v republiki in da bodo pri bližnjih kvalifikacijskih tekmah za vstop v zvezno odbojkarisko ligo igralo vidno vlogo.

Odbojkarice Partizana so nastopile v naslednji postavi: Dokl, Zunič, Keber, Kožuh, Čuček, Bele in Horvat. Gledalcev je bilo 300, tekmo je sodil Romih.

junija je SGP Pionir kot edino gradbeno podjetje v komunni dosegel 343 milijonov dinarjev realizacije. Vzrok za to so v novih gospodarskih ukrepih, ki so omejili investicijsko gradnjo, na ta račun pa so investitorji odpovedali za okoli 300 milijonov gradenj. Pionir je že uspel ta izpad nadoknaditi z novimi pogodbami v vrednosti 300 milijonov dinarjev. To obeta, da bo plan do konca leta izpolnjen. Letos so kupili za okoli 27 milijonov dinarjev sodobne gradbene opreme, svojo dejavnost pa bodo morali počasi preusmeriti v gradnjo stanovanj za tržnišče, predvsem v Ljubljani in Novem mestu. V ta namen pa bi potrebovali za okoli 300 milijonov dinarjev dodatnih sredstev.

Tri nove učilnice

V kratkem bodo začeli nad gimnazijsko telovadnico v Novem mestu zidati nove prostore, v katerih bosta gimnazija in učiteljske imeli tri nove učilnice, kemični laboratorij in kabinet. Dela bodo veljala okrog 15 milijonov dinarjev, financirala pa se bodo iz medobčinskega sklada za šolstvo.

»ISKRA« bo stekla ob koncu oktobra

O obratu »Iskra« v Novem mestu zaključujejo zadnja gradbena in pripravljajna dela. Tovarna bo predvidoma začela obratovati okrog 29. oktobra letos. V kratkem bodo namestili stroje in opremo in poskusili z obratovanjem. — Hkrati potekajo pripravljajna dela za steklarno. Predvidevajo, da se bo gradbena dela začela že letošnjo jesen.

Vsak četrtek:
DOLENJSKI LIST!

EKONOMSKA ŠOLA

oddelek za odrasle
in strojeopisni tečaj

NOVO MESTO

Pričetek pouka na Ekonomski šoli bo v ponedeljek, dne 17. septembra, na oddelkih za odrasle in strojeopisnem tečaju pa v torek, 18. septembra.

RAVNATELJSTVO

RAZMIŠLJANJE PO PASJIH DNEVIH

Tovariš urednik,
marsikdo se ob vročih dne-
vih v Novem mestu vprašuje:
»Kam na kopanje?« Res je, da
imamo Krko, vendar ni ko-
pališča, voda je vse prej kot
čista in primerna za kopa-
nje itd.

Pred vojno je bilo pod že-
lezniškim mostom leseno ko-
pališče, in sicer tam kjer so
danes igrišča za odbojko. Ker
pa so odborniki mestne ob-
čine videli, da kopališče ne
ustreza, so hoteli zgraditi tri
zidane bazene in kabine ter
urešiti prost dostop do Krke.
Čeprav so bili načrti že iz-
delani (morda še kje obstaj-
ajo), zaradi vojne ni prišlo
do uresničitve. Bazen naj bi
se polnil s pomočjo črpalke,
pozneje pa naj bi zgradili še
ogrevalne naprave. Razen te-
ga so bila tedaj tudi priljub-
ljena kopališča pod spodnjim
in zgornjim jezom, kar sedaj
zaradi nizke vode ni možno,
ter na potoku pod Grmom.
Ker se mi zdi, da je za gra-
dnjo novega kopališča name-
njeno 7 milijonov, bi bilo bo-
lje, da bi malo premislili.
Ali ne bi bilo bolje, da bi
pričeli z gradnjo olimpijske-
ga in otroškega bazena ne-
kje v bližini stadiona, blizu
ostalih predvidenih športnih
objektov? Ta bazen bi lahko
služil dvojnemu namenu —
športu in rekreaciji.

In še nekaj besed o kam-
pingu in avtokampu v No-
vem mestu! Sedanjí prostor
na kopališču na Loki ne
ustreza današnjim potrebam.
Nujno je treba najti primer-
nejši prostor. Na misel mi
prihajajo mladi Nemci in ta-
borniki iz Splita, ki so ta-
borili pod pralnico peska
oziroma v Portovaldu. Uredi-
le bi se le primerne naprave
in zasadilo drevje. Tako bi
lahko dobili idealen prostor,
ki bi bil nekoliko oddaljen
od središča in lahko dostop-
en. Poiškati moramo naj-
boljšo rešitev, da bo vsem v
korist in zadovoljstvo! Za tak
objekt ne bi odrekli pomoči
tudi državljani, v obliki ob-
činskega posojila ali kako
drugče. Premislimo in od-
ločimo!

Franc Segedin,
Novo mesto

**ODPRAVIMO
GRDO NAVADO!**

Tovariš urednik,
rada bi opozorila na grdo,
nedostojno razvado, ki jo sre-
čujemo vedno znova. Menim,
da se je v naše pogovore vse
preveč vrnilo preklinjanje,
pa naj gre za drobne, vsak-
danje »male klevetice« ali za
umazano, prostaško psovanje,
kakršnega neredkokrat sreča-
mo na cestah, železnicah in
avtobusih, zlasti pa, žal, tudi
v gostinskih obratih. Ne vem,
ali so mnogi ljudje otopeni in
sploh več ne ločijo dostojnega
govorjenja od klevet ali pa
so do te grde navade tako
brezbrižni, da jim je res vse-
eno, kdaj jim prileti iz ust
psovka. Poznam marsikatero-
ga otroka, ki se je te grde
navade naučil doma; starši
vse premalo pazijo na to, kaj
in kako pred mladino govo-
re. Drugje spet so otroci iz-
postavljeni vplivu ulice, kjer
klevetne niso redke. Če bi se
vsakdo izmed nas zavedal
odgovornosti, ki jo ima do
otrok, do svoje okolice in do
jezika, bi preklinjali (za šalo
ali zares) veliko manj, oz. bi
to grdo razvado, ki nam ni
prav nič v čast, sčasom tudi
odpravili.

MARIJA SKETA,
Brežice

ZAKAJ NI NA VINICI RAZGLEDNIC?

V nedeljo, 26. avgusta sem
s skupino turistov obiskal ne-
katere kraje v Beli krajini.
Ogledali smo si razne znane-

nitosti iz preteklosti ter se
veselili uspehov, ki so jih Be-
lokranci dosegli po osvobo-
ditvi. Ves čas potovanja so
nam v mislih rojili verzji Zup-
pančičevih pesmi, kajti člo-
veku postajajo jasnejši in
razumljivejši, ko sam stopa
po belokranjski zemlji in
vsrkava njen lepoto. Zato
smo ves čas gojili željo, da
bi čimprej prišli v Vinico,
kjer se je rodil veliki ljud-
ski pesnik.

Po ogledu rojstne hiše pa
smo bili skoraj užaljeni, ko
nam je oskrbnica pesnikove-
ga muzeja povedala, da še
dalj časa nimajo nobenih
razglednic s pesnikovo podo-
bo ali sliko njegove rojstne
hiše. Dejala je, da ji je zelo
nerodno, vendar to ni njena
krivda, saj so že večkrat fo-
tografirali pesnikov spome-
nik, vendar je ostalo le pri-
tem. Ali so odgovorni ljudje
res pozabili na svojo dol-
žnost?

SLAVKO SMERDEL,
Videm-Krško

DOBILI SO SAMO TRI PRIJAVE

Tovariš urednik,
Novomeščanom je menda
težko ustreči. Lani, ko ni bil
organiziran prevoz z avtobusi
k otvoritvi mednarodne kipar-
ske razstave v Kostanjevici,
je nekdo javno kritiziral pod-
jetje GORJANCI. Letos je
bilo za to vožnjo dovolj rek-
lame, a lepa po mestu, v ra-
diu in v domačem listu, ven-
dar so se do sobote opoldne
prijavili samo trije ljudje.
Avtobus je bil pripravljen,
stroški za celodnevni izlet ni-
so bili pretirani, prijav pa ni
bilo. Bo zdaj spet godrnja-
nje?

IVAN SKOCIR,
Novo mesto

Tekmovanje krajevnih organizacij SZDL

Organizacijsko-kadrovska
komisija okrajnega odbora
SZDL pripravlja že od zgod-
njega poletja analizo dela kra-
jevnih organizacij v novome-
škem okraju. Po predlogih
komisije so občinske komisije
obravnale nekatere sugestije
za izboljšavo stanja v kra-
jevnih organizacijah. O tek-
movanju posvetovanju so preči-
stili teze za tekmovanje, ki bi
zajelo večino vsebinskih in or-
ganizacijskih dejavnosti kra-
jevnih organizacij. O tek-
movanju kot načinu in sred-
stvu za odpravo napak in sla-
bsti bi dokončno sklepal o-
krajni odbor, krajevnim orga-
nizacijam pa bo sodelovanje

Na zadnjem plenumu občinskega odbora SZDL v Brežicah so člani odbora poslušali tudi polletno poročilo nadzornega odbora Oblo SZDL; po razpravi so nadzornemu odboru izrekli priznanje za vestno delo. Taka priznanja so v naši praksi bolj redka. Zakaj ga je zaslužil nadzorni odbor brežiškega občinskega odbora Socialistične zveze? Nadzorni odbor Oblo SZDL v Brežicah je prekinil s prakso, da bi samo dvakrat na leto pregledal finančno-mate-
rično poslovanje občinskega odbora in s tem že opravičil svoj obstoj. Odbor, v katerem so Ervin Blažević (predsednik), in Ivan Kostevc, Ivan Kolenc ter Oto Oršenič (člani), si je sestavil načrt dela, ki pomeni izdatno po-

moč za celotno delo Socialistične zveze v občini. Razen rednih, že običajnih pregledov gospodarskega in finančnega poslovanja Oblo SZDL bo odbor še posebej pomagal občinskemu političnemu vodstvu. Tako so njegovi člani že obiskali tri krajevne organizacije SZDL in jim neposredno pomagali. Bil je v Cerkljah, Sromljah in Veliki Dolini; pregledali so finančno poslovanje, člansko evidenco, dali so navodila za nadaljnje delo odborov teh krajevnih organizacij, hkrati pa so se povsod z odborniki krajevne organizacije pomenili o vsakodnevnih vprašanjih. Omeniti je treba, da imajo v vseh treh omenjenih organizacijah vzorno urejene blagajne, matične knjige in tesen stik med odborniki, kot tudi s pristoj-

nim krajevnim odborom. Do konca leta bo nadzorni odbor obiskal še drugih 12 krajevnih organizacij in jim pomagal z nasveti ter s praktičnim delom. Nadzorni odbor je smatral za potrebno opozoriti občinski obrat SZDL tudi na to, da je doslej v Brežicah premalo sodelovanja z mladinsko organizacijo, poziviti pa bo treba delo idejno-vzgojne komisije in komisije za družbeno upravljanje. Na plenumu so ugotovili, da so člani nadzornega odbora hkrati tudi člani občinskega odbora SZDL in morajo že zato moralno ugotoviti vzroke.

sproti sodelovati v rednem delu Oblo SZDL. Posebna opozorila nadzornega odbora zato verjetno v taki obliki ne bodo potrebna, saj jih mora v celoti nadomestiti redno uresničevanje nalog odbora. Bolj pa bo v mnogih krajevnih organizacijah treba zaostriti vprašanje plačevanja članarine, ki je eno glavnih meril članske pripadnosti. V nekaterih krajih je odstotek volivcev v vrstah SZDL še zelo nizke; tudi tu bo treba več analitičnega dela, pri čemer bo nadzorni odbor skupaj z občinskim odborom SZDL moral ugotoviti vzroke.

Ustanovljen je zavod za razvoj kulture in prosvete

Občinski ljudski odbor v Brežicah je ustanovil Zavod za razvoj kulture in prosvete, ki zajema v svojem delovanju poslovanje dosedanje-
ga podjetja »Kino«, Centralno občinsko knjižnico in Prosvetni servis. Združitve teh ustanov se je pokazala kot nujna. Do sedaj so posamezne enote poslovale ločeno, v bistvu pa delajo vse na enakem področju in si prizadevajo za dvig kulturnega življenja v Brežicah.

Glavne naloge novo ustanovljenega zavoda bodo predvsem v posredovanju dram-
skih, glasbenih in drugih umetniških prireditev. V zvezi s tem bo zavod oskrboval vsa prosvetna društva na območju brežiške občine s potrebnimi rekviziti in literaturo. Prav tako bo pomagal

pri razvoju ljudskih knjižnic in pri usmerjanju klubskega življenja, ki do danes kljub mnogemu govorjenju še ni zaživel.

Glavno oviro za razvoj klubov predstavljajo prostor in sredstva za opremo. Če pa si je zavod zadal za nalogo rešiti tudi to vprašanje, bo pač moral zagotoviti sredstva. Govori se, da bo v novem prosvetnem domu, s katerim zdaj zavod razpolaga, zagotovljen prostor za klub. Ven-
dar ne sme ostati le pri besedah, sicer se bodo meščani spet spraševali, zakaj se mladi izživlja samo v kavarni ob taroku.

Ena izmed nalog novega zavoda bo tudi skrb za redno predvajanje dobrih filmov, ki jih izbira s sodelovanjem sveta. Čeprav je zavod začel šele pred nedavnim poslova-
ti, upamo, da bodo kmalu vidni uspehi. Tml.

Kam se odločajo

Letos je končalo obvezno šolanje na področju Novega mesta 925 učencev, od tega 32 odstotkov v nižjih razredih 358 učencev se je odločilo za nadaljnje šolanje. Značilno je, da se je zaposlilo v kmetijstvu oziroma na posestvih le 6 učencev, kar je zelo malo. Med ostalimi, ki so se odločili za uk in zaposlitev, jih je odšlo največ v kovinsko, tekstilno in usnjarsko stroko. Med dekletki se jih je največ namenilo za trgovino. Po anketi, ki so jo izpolnile gospodarske organizacije, je na razpolago le 38 učnih mest in 55 mest za priučevanje. Seve-
da se to stanje pozneje vedno popravi.

OGLEDALO

Tovarišica Mira živi v majhnem podeželskem mestu. Končala je nepopolno srednjo šolo ter strojepisni tečaj, zdaj pa čaka na zaposlitev. Izbira v domačem kraju ni velika, vsakega pisarniškega dela se pa tudi noče oprijeti. Dvoje, troje mest je zanj sprejemljivih, a ker dolgo okleva, so tudi ta hitro zasedena. Na srečo ima oče lepe dohodke, tako da je Mira vedno oblečena po modi, pa tudi za klepete ob turški ji ostaja dovolj v žepu. Pred dobrim mesecem je v kavarni prisledla k meni in zadovoljno povedala novico: »Pomisli, dobila sem dve ponudbi iz Ljubljane! Verjetno bom sprejela službo tajnice v večjem podjetju. Nastop takoj! Z mamom se silno veseliva, da sem po dolgem času našla vendar nekaj primernega.«

»IŠČEM MESTO TAJNICE ...

Cestitam ji. Mesto tajnice z lepo plačo v glavnem mestu ni majhna stvar, zlasti še za začetnico. Toda čestitke so bile izrečene pre zgodaj. Mira se vrača že drudo soboto nezadovoljna domov. Od tajnice zahtevajo po njenem mnenju nemogoče stvari: slepo tipkanje, obvladovanje pravopisa in včasih celo neplačano popoldansko delo. Kavo skuha in postreže z njo le takrat, kadar pridejo poslovni gostje, Mira pa si je predstavljala to kot najpomembnejše opravilo.

»Nekulturni šefi, kaj hočem!«, je dejala. »Jaz se trudim, da s svojim vedenjem do direktorja in njegovih strank napravim na vse kar najboljši vtis, oni pa kot da tega nič ne opazijo. Še celo za cvetje v kristalni direktorjevi vazi sama skrblim, priprava za red in lep videz pisarne pa ni od nikoder. Moje prizadevanje in pozornost torej nista potrebna.« je nadaljevala že v samogovoru. Ogorčena je sklenila, da v tej službi ne bo ostala, skratka, da tu nima prihodnosti.

Svetujem ji: »Potrpi še nekaj časa, da se vživiš v kolektiv! Začetnica si, in o svojem delu nimaš še prave predstave. Pohvale nikjer ne dežujejo.« Mojih besed ni vzela resno, pač pa je v materi našla dobrega zaveznika. Začudenemu šefu je dva dni kasneje izročila odpoved. Utemeljevala jo je z zdravstvenimi razlogi, slabšo prehrano v menzi, oddaljenostjo od doma in direktor je potem samo še samoumevno prikinjal ...

Dekle zdaj spet prebira razpise. »Morda le najdeš kaj primernega, predvsem pa kulturnega šefa.« jo bodri mati. JI.

Pred razpravo o novi ustavi

V prejšnjih treh številkah smo objavili razmišljanja samo o nekaterih vprašanjih v zvezi z novo ustavo. Tokrat pa objavljamo izveček iz razgovora, v katerem je sekretar ustavne komisije Džemal Bijadić pripovedoval o tem, kaj vsebuje in kako je razdeljen osnutek nove ustave.

Uvodni del osnutka nove ustave vsebuje glavna načela družbeno-ekonomske in politične ureditve socialistične Jugoslavije. Tu je govora o pravicah in dolžnostih delovnega človeka kot proizvajalca in upravljalca, o združitvi narodov Jugoslavije v federativno socialistično skupnost, o temeljnih načelih političnega sistema in organov oblasti ter družbenega samoupravljanja, o vlogi in funkcijah predstavniških teles, o načelu omejitve ponovne volilnosti glede določenih funkcij, o osnovnih stališčih Jugoslavije v mednarodnih odnosih in o perspektivi za nadaljnji razvoj socialistične Jugoslavije. V uvodu bo začetna naš nadaljnji razvoj, ki bo omogočil — kakor smo zapisali v enem izmed prejšnjih sestavkov — družbo na višji ravni. To bo mogoče s postopnim uresničevanjem komunističnih družbenih odnosov na temelju visoke produktivnosti, obilja proizvodov in razvitih demokratičnih socialističnih odnosov.

V uvodu bodo našteje tiste pravice in dolžnosti, ki zagotavljajo nedotakljivo, z ustavo zagotovljeno osnovo položaja in vloge človeka v družbi. Družbena lastnina je — tako je zapisano v osnutku — negacija vsakršne lastnine. Delovni ljudje upravljajo z družbenimi sredstvi v okviru zakonov in plana, toda nihče — niti posameznik, niti kolektiv, niti družbeni državni organ — nima in ne more dobiti lastninske pravice nad njimi. Tako kot je dejal Marx: bistvo podružbljanja sredstev za proizvodnjo ni v ustvarjanju novega kolektivnega lastnika, ampak v tem, da na temelju družbenih sredstev za proizvodnjo, ki bodo omogočila obilje proizvodov, vsak lahko zadovolji svoje potrebe.

V uvodnem delu bo nadalje govora o utrjevanju bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov, o ustvarjanju pogojev za hitrejši razvoj nezadostno razvitih republik in območij, o postopni socialistični preobrazbi kmetijstva, o načelu prostovoljnosti — združevanju kmetijskih delavcev, o zaščiti z zakonom določenega maksimuma zemljiške lastnine itd. V uvodu bo govora tudi o vlogi Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije kot najširše politične opore in oblike samoupravljanja delovnih ljudi, nadalje o Zvezi komunistov Jugoslavije kot gibalni in organiza-

torju narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije, v sedanjih pogojih pa kot o gibalni politični aktivnosti državljanov itd.

Drugi del obsega pozitivni del ustave, ki se sestoji iz treh delov. Prvi del se ukvarja načelno z družbeno-ekonomsko ureditvijo ter razčlenjuje osnovne postavke uvodnega dela. V drugem delu pozitivnega dela ustave je govora o organizaciji federacije. Ta med drugim predvideva, da bo skupščina sestavljala pet zborov: zvezni zbor, gospodarski zbor, prosvetno-kulturni zbor, socialno-zdravstveni zbor in politično-upravni zbor. Zbor narodov, ki ga sestavljajo poslanci, delegirani od republik in avtonomnih enot, bo obstajal tudi v prihodnje. Zbor narodov bo še naprej v sestavi zveznega zbora, ločeno pa se bo sestajal, kakor to predvideva ustava (revizija ustave, zaščita enakopravnosti republik itd.).

Člani posameznih zborov — vsak zbor bo štel 120 članov — bodo voljeni kot delegacije ene ali več občin. Zbor narodov, ki pa, kot rečeno, obstaja samostojno kot zbor le takrat, kadar se ločeno sestane, bo sestavljalo 70 poslancev, ki jih bodo delegirale republike (vsaka po deset) in avtonomne enote (vsaka po pet). Za poslance zveznega zbora ne bo zadoščala samo izvolitev v občinski skupščini, ampak jih bo morala z referendumom potrditi še večina volivcev volilne enote.

Tretji del osnutka nove ustave vsebuje prehodne in zaključne določbe.

Predsednica upravnega odbora mednarodnega simpozija kiparjev FORMA VIVA inž. Vilma Pirkovič med pozdravnim nagovorom ob nedeljskem zaključku letošnjega srečanja. V ozadju kiparji Stane Jarm, Koichiro Shiota, Petar Smajić, Hava Mehutan in Vojin Stojić

Pred novo izobraževalno sezono

V ponedeljek je komisija za idejno vzgojno delo pri okrajnem odboru SZDL sklicala posvet upravnikov delavskih univerz in Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela o letošnjih programih izobraževanja. Žal sta manjkala upravnika DU iz Trebnjega in Metlike, zato pregled programov ni popoln.

V tem času ima vseh pet univerz izdelane okvirne osnutke svojih programov, zavod pa že kar skoraj dokončen program. Da zadeva pri univerzah ni zaključena, je vzrok v tem, da čakajo še na sklepe svojih upravnih odborov, pristanke nekaterih podjetij in organizacij in podobno. Letos so osnutki programov že plod širšega kroga, žal pa še niso povsod prispevale svojega deleža ustrezne komisije občinskih komitejev ZKS in odborov SZDL. Nerazumljiv je tudi odpor nekaterih podjetij proti pravočasnemu planiranju izobraževal-

nih potreb, kar se kasneje nujno maščuje na račun kvalitete ali pa obsega.

Letošnji osnutki se od lanskim programom razlikujejo v nekaterih bistvenih novostih. Omeniti velja težnjo, da bi nudili poglobljeno znanje vrsti lanskim absolventov različnih oblik izobraževanja, za to pa žal manjka programov in študij. Organizirali bodo razgovore z absolventi in jim nudili oporo pri nadaljnjem izpopolnjevanju. Nekatere DU bodo nehale vpisovati v večerno ekonomsko srednjo šolo zaradi precejšnje zapolnenosti takih delovnih mest. Odločna je tudi preorientacija na izobraževanje neposrednih proizvajalcev v podjetjih in kmetijstvu. Pri zadnjem je še posebej poudarjena kmečka mladina, ki ostaja doma na posestvih. Opaziti je tudi več in tesnejše navezave organizacij sindikatov in miladine na delavske univerze.

Ko so se udeleženci posvetovanja zedinili za nekatere skupne akcije zavoda in delavskih univerz, so sklenili tudi, da bi bili naslednji posveti proti koncu septembra v Brezicah. Na tem bi prven-

stveno uskladjali potrebe po izobraževanju predavateljev za ves okraj. Globlje bi se seznanili z načini izobraževanja kmečkega prebivalstva, kar bo ena važnih nalog te sezone.

Petar Smajić: Figuri v kostanjevski galeriji

DELAVCI: uporabljajte sredstva za osebno zaščito!

Nov letnik „KURIRČKA“

Z novim šolskim letom bo začel »Kurirčka« izhajati v povečanem obsegu. Prinašal bo namreč razen beletrističnih in memparnih spisov tudi sestavke, ki prikazujejo našo povojno graditve. To bo zanimalo zlasti starejše šolarje. Za najmlajše bralce pa je uredništvo poskrbelo tako, da bo objavljalo nekaj strani krajših in lepo ilustriranih sestavkov.

»Kurirčka« bo v novem letniku objavljala tudi več spisov, ki jih bodo po pripovedovanju starejših napisali mladi bralci, prinašal pa bo tudi spise o življenju in delu v šolskih krožkih, o tabornikih, o podmladku Rdečega križa, o mladih pevcih in risarjih.

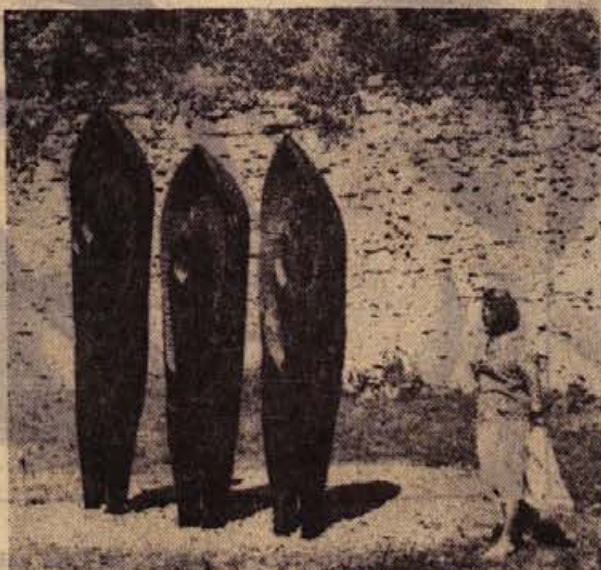
Naj opozorimo še na rubrike, kjer bo govor o tehniki, filmu, novih knjigah. Zabavni del bo razširjen na štiri strani. Za reševalce so tudi letos predvidene lepe knjižne nagrade.

»Kurirčka« bo v novem šolskem letu izhajal na 52 straneh. Naročnina pa bo nespremenjena — 600 din, oziroma posamezna številka bo stala 60 din. Poverjeniki (prosvetni delavci, pionirski odredi, šolske skupnosti) imajo 10 odst. popusta za trud in stroške pri razpečevanju in za obračunavanje.

»Kurirčka« bo izhajal vsakega 1. v mesecu. V šolskem letu 1962/63 bo izšlo 10 števil.

Prva številka je izšla 1. septembra in ima še prilogo na osmih straneh, ki jo je izdala Zveza prijateljev mladine Slovenije ob dvajsetletnici pionirske organizacije.

Uredništvo in uprava »Kurirčka« menita, da se bo krog mladih bralcev revije zelo razširil. Pri tem pa se zanašata na pomoč organizacij ZB in posameznih članov, da bodo seznanili z revijo vsako šolo, vsakega pionirja, da res ne bo otroka, ki ne bi rad prejemal »Kurirčka« in ga ne bi poznal.

Stane Jarm: ZALUJOCE MATERE (Kostanjevica, 1962)

Živa oblika našega časa

postaja tehten dokument težnj po mednarodnem sodelovanju in srečni bodočnosti človeštva — Slavnostni zaključek mednarodnega kiparskega simpozija FORMA VIVA 1962

Ze v soboto zvečer je Kostanjevica z nočjo na Krki pozdravila zaključek letošnjega mednarodnega kiparskega simpozija; na prireditve, ki je bila zanimiva turistična atrakcija, je prišlo precej ljudi od blizu in daleč.

V nedeljo dopoldne se je zbrala množica domačinov in gostov iz Ljubljane, Vidma - Krškega, Novega mesta, Zagreba, Kopra, Celja in drugod na velikem travniku kostanjevškega gradu, kjer nastaja pomembna galerija sodobne plastike na prostem. Zaključek letošnjega simpozija FORMA VIVA je izvenel v prazničnem vzdušju; potrdil je koristnost takih srečanj in dal priznanje umetnikom za leto ustvarjena dela, ki že krasijo novo galerijo. Slovesnosti so se udeležili med drugim tudi zastopniki konzularnega predstavništva ZDA, prior kartuzije Pleterje dr. Leopold Edgar, znani umetnostni kritik dr. A. Schmeller z Dunaja, člani akademije znanosti in umetnosti, predstavniki Zveze likovnih umetnikov Srbije, številni umetniki iz Slovenije, Zagreba in Beograda ter drugi vidni javni in kulturni delavci od blizu in daleč.

Predsednica upravnega odbora mednarodnega simpozija kiparjev FORMA VIVA inž. Vilma Pirkovič je najprej predstavila zbrani množici vse umetnike, udeležence simpozija iz Portoroža in Kostanjevice. Nato je opisala nastanek FORME VIVE, te plemenite zamisli pokojnega kiparja Jakoba Savinjskega in Janca Lenassija. Čeprav je od prvih razgovorov o taki obliki mednarodnega sodelovanja kiparjev minilo že nekaj let, je življenje že potrdilo njeno veliko koristnost. FORMA VIVA je postala ugledna kulturna institucija doma in po svetu, njen uspeh sta dve novi galeriji na prostem s 44 umetniškimi plastikami. Izven velikih mest sta zrastle dve novi središči za estetsko vzgojo ljudstva, hkrati pa postajata privlačni turistični toč-

ki: Seča pri Portorožu in Kostanjevica na Krki. Nad 30.000 ljudi je samo letos obiskalo ti dve mesti in si ogledalo umetnine na prostem. Predsednica je poudarila nato veliko vlogo tiska, radia in televizije, ki so znali pravilno popularizirati pomen takega srečanja in njegovo visoko umetniško vrednost. V imenu upravnega odbora se je nato toplo zahvalila vsem kiparjem za njihovo delo. Letos je sodelovalo na simpoziju 21 umetnikov iz 13 držav in 4 kontinentov. Svobodno in sproščeno so ustvarjali in nam zapustili dela velike vrednosti, ki že zdaj daleč presega vrednost vloženih investicij v simpozij. Ustvarili so najboljše, kar so mogli, za to jim ostajamo hvaležni.

Bogdan Pogačnik, urednik DELA, je nato prevedel nagovor tov. Pirkovičeve v francoski jezik, nakar je o pomenu simpozija spregovoril umetnostni kritik dr. A. Schmeller z Dunaja. Zdelo se mu je potrebno poudariti, da pomeni simpozij novo pot v mednarodnem umetniškem življenju. Tu so se lotili umetniki čisto novega gradiva, tu dobivajo nove impulze. Čestital je blesteči ideji simpozija in umetnikom za letošnje stvaritve, hkrati pa zaželel veliko uspehov za bodočnost.

Predstavniki umetniškega sveta simpozija je zatem sporočil javnosti oceno umetniške žirije, ki je izrekla udeležencem FORME VIVA 1962 vse priznanje. Večina del prča o kvalitetah velikih osebnosti, na kar je med drugim vplivalo tudi kar se da ugodno okolje za ustvarjanje. Če Dolenjska prej v tem svetu ni bila znana, ni to prav nič oviralo umetnikov; kaže, da so bili spriči čudovitih naravnih lepote in miru pokrajine še bolj sproščeni v ustvarjanju in delovnem poletu. Svobodno so uresničevali ideje in zamisli ter se krepili z novimi pobudami. Kostanjeviški hrast je dal njihovemu delu prav posebno žlahtno patino. Uresni-

čevanje sodobne umetnosti je izpričalo dejstvo, da umetnik ne pozna nacionalnih meja, da je svetovljan. Prav posebej je predstavnik sveta podčrtal presenečenje simpozija, dela kiparja-naivca Petra Smajića, zatem pa je podrobneje opisal dela vseh udeležencev.

Tov. Pirkovičeva je nato razdelila kostanjeviškim kiparjem diplome — slavje v Seči je bilo že v petek popoldan —, v imenu umetnikov pa se je vodstvu simpozija toplo zahvalila za vso skrb, za ugodne pogoje dela in pozornost izraelskega umetnika Hava Mehutan. S prisrčnimi besedami se je poslovila še posebej od prijaznih domačinov, ki so z izredno pozornostjo spremljali delo simpozija in kazali za prizadevanja umetnikov pristno zanimanje.

Predsednik ObLO Videm - Krško Stane Nuncič je pozdravil zatem vse udeležence zaključnega slavja in kiparje. Izrazil je zadovoljstvo, da je bila ta mednarodna prireditve, ki je dosegla tako lep uspeh, na tleh krške komune. V Kostanjevici raste nov likovni center, je med drugim dejal tov. Nuncič, to pa je hkrati tudi pomemben prispevek za zблиževanje med narodi, kar je dandanes bolj potrebno kod kdajkoli doslej. Odprl je razstavo skulptur, nato pa povabil goste in ki-

Koichiro Shiota: DREVO ŽIVLJENJA

parje, da so si po ogledu umetnin na notranjem dvorišču gradu privoščili še kozareček pristnega cvička.

Kipe lanskega in letošnjega simpozija so za nedeljsko razstavo na novo predstavili. Upajmo, da bo kmalu tudi električna napeljava speljana drugače kot je doslej, saj zdaj moti užitek v novi galeriji, ki že daje slutiti obrise bodoče velike umetniško-turistične zanimivosti, na katero bo treba opozoriti tudi s primernimi tablanami na avtomobilski cesti. Kostanjevici pa nalaga nastajanje galerije odgovorne naloge, da udrži svoje turistične kapacitete in na sploh poskrbi, da se bo mesto z okolico vred kar najbolj vključilo v turizem, glavno panogo bodočnosti tega kraja. Simpozij odpira vrata turizmu prav na široko; pohiteti bo treba, da bo turizem zaživel in se razmahnil, za kar ima prav tu vse pogoje!

Tg.

IZ KNJIGE VTISOV

Med obiskovalci Forme vive je bil zadnje dni tudi ugledni profesor na beograjski akademiji za likovno umetnost akademski slikar Bogomil Karlavariš, ki je doslej izdal že več knjig o likovni umetnosti in likovni vzgoji. V knjigo obiskovalcev je zapisal:

»Po obisku kiparjev, ki delajo v kamnu, nisem mogel, da ne bi obiskal Kostanjevice. Lahko rečem, da je

lokacija Forme vive za delo v lesu najsrečnejše izbrana. Plemeniti material — les bo doživel svojo renesanso v kiparstvu pri nas prav po zaslugi te ideje. Posebno, sem očaran spričo velikih formatov, v katerih ustvarjajo v Kostanjevici. To idejo je treba negovati tudi vnaprej, kajti po več letih se bo lahko še bolje videlo, koliko koristi in pomembnih del more prinesiti ta ideja.«

Prof. Karlavariš se je vpisal tudi v knjigo Gorjupove galerije, kjer pravi:

»Tako bogata kolekcija v majhnem mestu in posebej v okrilju šole je izreden primer negovanja likovne umetnosti in uresničevanja pozitivnih vplivov na mlado generacijo.

Ko bo nekega dne galerija prerasla okvire šole, je nikar ne zapirajte v posebno zgradbo, marveč zadržite njeno življenje in entuziazem ljudi, ki so jo ustvarili in rasti z njo. Galerija naj bo še naprej prisotna v življenju mladih ljudi in vseh prebivalcev mesta.«

Slovenski slikar France Zupan je zapisal:

»Velika kulturna pridobitev s Formo vivo za Kostanjevico, Dolenjsko in Slovenijo. Velike vrednote za napredek sodobne umetnosti.

Zahvala umetnikom in prirediteljem te velike umetniške manifestacije.

Kulturni urednik hrvatskega časopisa »Vjesnik« tovariš Djordje Zelmanović pravi:

»Zares izredna zamisel in zavestna izvedba. Iskrene čestitke!«

Vodja grafičnega oddelka Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu tov. Zeljko Grum pa je zapisal:

»Čestitam za to dobro idejo!«

Muzeji v Jugoslaviji

Muzeji v Jugoslaviji hranijo nad 5 milijonov inventariziranih predmetov, od tega splošni muzeji okoli 2 milijona in posebni 3 milijone. Najobsežnejše so naravoslovne, arheološke in numizmatične zbirke, v katerih je nad polovico vseh predmetov; manjše so zgodovinske, kulturnozgodovinske, etnografske, umetniško-tehniške in druge zbirke.

Pozdrav graničarja

Graničar Stanko Žužek s Trebelnega, ki služi vojaški rok na madžarski meji, prisrčno pozdravlja starše, sestre, brate, dolenjska dekleta in vse delovne ljudi iz domačega kraja.

Od blizu in daleč je privlelo v nedeljo popoldne na stadion MATIJE GUBCA v Krško nad 9.000 ljudi. Veselje jih je bilo pogledati, kako so uživali v napetih dirkah. Delavci in kmetje, mladina, šene, otroci, stari in mladi, vse je navijalo za ljubljeno areno, domačina Francija Babiča, ki je na nedeljskih dirkah dosegel najvišje priznanje in svoj dolgotrajni cilj. Vse kaže, da postajajo speedway dirke za Krško polje pravečati ljudski športi!

»Moja največja želja je zmagati v Krškem pred svojim občinstvom in postati državni prvak. Domače občinstvo me je stalno bodrilo in bi želel, da se mu s tem tudi oddolžim,« je nedavno izjavil dirkač Franc BABIČ iz Vidma-Krškega.

Želja skromnega dirkača in dobrega športnika se je na dvanajstih speedway dirkah za državno prvenstvo uresničila. 2. septembra je prejel kristalno vazo, darilo Avto-moto zveze Jugoslavije za doseg najvišjega naslova v speedwayu. Ko je Babič sprejemal darilo, ki mu ga je izročil Ante Grančič, delegat športne komisije AMZJ, je med občinstvom vzklikalo. De-vestisočgledna množica je bučno pozdravila uspeh priljubljenega vozača in člana Avto-moto društva Videm-Krško. S tem so gledalci pozdravili prvega Slovenca, ki je v speedwayu osvojil naslov državnega prvaka. Babič, očitno ginjen, je odzdravil gledalce — svojim navijačem, ki so ga vsa leta vneto bodrili, in prijateljem. Trud, ki ga je vložil za osebno usposabljanje, je bil v nedeljo bogato poplačan. Z vsemi možnimi 45 točkami je bil razglašen za državnega prvaka. Nihče doslej še ni dosegel takšnega uspeha.

Zaključek nedeljskih dirk: venci na ramenih zmagovalcev: od leve na desno stoji: Drago Perko, Franc Babič in Drago Regvart

AMD — na pomoč!

Bilo je v nedeljo proti večeru na krškem stadionu, ko je osemstisočgledna množica ne navdušeno poslušala norega državnega prvaka Francija Babiča. V zvočniku se je oglašal moški glas:

»Tovariš Malus, glavni bla-gojnik, počakaj na startu! To-varis Ma us, počakaj — a star-tu — sem pes...«

Je od veselja in ponosa, ko je Babič stiskal roko, utrnula soza.

Babičev uspeh je prevzel tudi najmlajše navijače. Skupina otrok je takoj po dirkah pihala črno in belo priča pri ljudih sbranih rože. Pozno zvečer so jih prinesli na dom slavljenca in mu k uspehu čestitali.

Babičev avtomobil, so se ustavili in mu segali v roko. Tudi v Brestanici so ga pozdravili nestrani ljubljenci. Iz vseh strani Slovenije pa se vedno prejema čestitke za zaslužen znanje.

Dan pred odločilno speed-way dirko je Babič počel svoj stroj, vendar ni naj-bolje deloval. Tudi v nedeljo

Babič - državni prvak črne speedway steze

dopolodne, nekaj ur pred državnim prvenstvom, je dirkač presenečen opazil, da s strojem ni vse v redu. Njegov mehanik je zaskrbljen pregledal stroj in našel na njem veliko napako: zamenjal je moral valj. Državni prvak je bil pred dirko povsem miren. Zaujal je v svoje znanje.

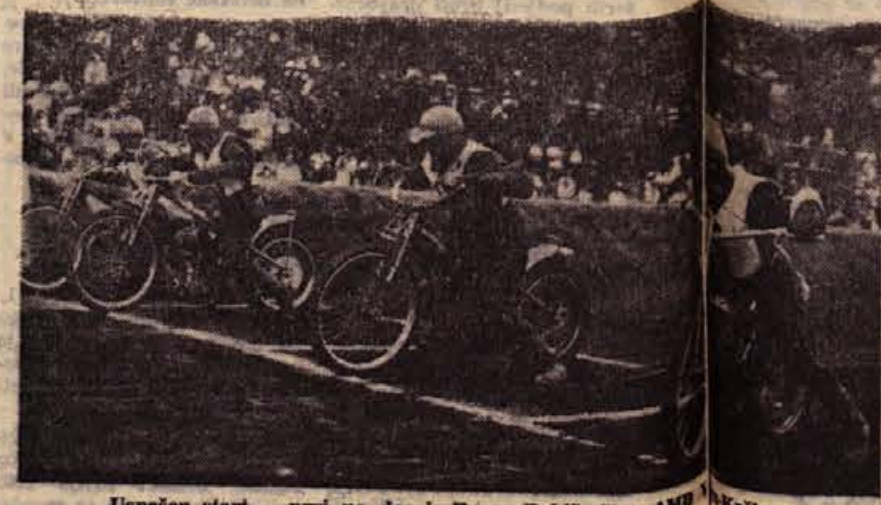
Ob 15.40 so na stezi zabrnili stroji. Prišlo se je zaključno tekmovanje državnega prvenstva v speedwayu. V drugi vožnji je nastopil Babič zvezno številko 5, državni prvak za leto 1961 Valentin Medved pa s staro številko 7. V tej vožnji sta vodila še Stane Samič in Ivan Medved. Na stadionu je uhitnilo vse. Na znak predstavitelja so se vozači slovitno pojavili. Babič je zanesljivo startal in pridobil prednost. Teku-šeni Valentin Medved mu je sledil in ga v zavojih prehitel. Ljudje so napeto opazovali dramatično borbo. Babič je v dirki v šestih vožnjah zmagal. V sedmi vožnji je bil Babič zmagovalec. V sedmi vožnji je bil Babič zmagovalec. V sedmi vožnji je bil Babič zmagovalec.

Kaliskom in Juhasom. V prvem delu tekmovanja je Babič osvojil 30 točk, Juha pa 25. Za in uspeh so ga gledalci čestitali. V 15. vožnji je Babič tudi Regvartu dokazal, da je najboljši vozač v Jugoslaviji. Zadnja, to je 20. dirka, je bila za Babiča le formalnost, saj je delavsko se postal državni prvak. Toda tudi v tej vožnji je z veliko prednostjo prvi prišel na cilj.

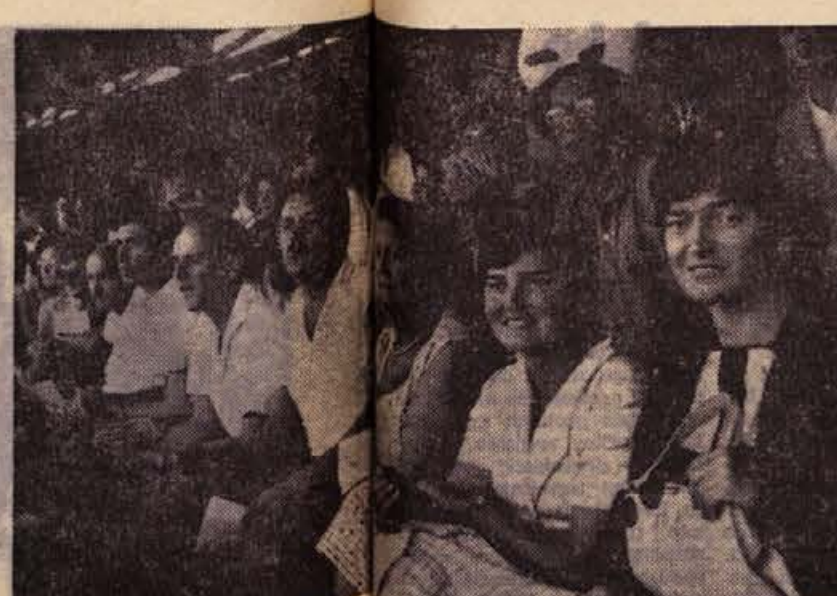
Ko se prvi trije plasirani dirkači v državnem prvenstvu pojavili, Babič je zanesljivo startal in pridobil prednost. Teku-šeni Valentin Medved mu je sledil in ga v zavojih prehitel. Ljudje so napeto opazovali dramatično borbo. Babič je v dirki v šestih vožnjah zmagal. V sedmi vožnji je bil Babič zmagovalec. V sedmi vožnji je bil Babič zmagovalec.

Pred dirko je dal Babič za-nus list sledečo izjavo: »Stuhal bom zmagati. Sa-mo, če mi ne bo stroj naga-jal.« V ponedeljek pa je državni prvak povedal tole:

»Stirletni trud je poplačan. Moja želja se je uresničila. Posebno sem zadovoljen, ker sem postal državni prvak v Krškem, v domačem kraju, in pred mojim navijači. Vsem najlepša hvala. Posebno pa se zahvaljujem kolektivu in vodstvu tovarne celuloze, ki je vselej pokazalo veliko razumevanje do mene in mi omogočilo tekmovanje. Enaka

Uspešen start — prvi na desni: Franc Babič, član AMD Krško

Napet trenutek: na ovinku se stikajo kar trije drzni vozači, podobni smarsovcem z zakrinkanimi obrazi. Kdo bo bil prvi na krškem stadionu? Tempera-tura na krškem stadionu je bila toliko vroča, da so se vozači zmožili le s pomočjo hladilnih pijač.

hvala tudi Avto-moto društvu iz Krškega za materialno pomoč. Uredništvu odpora-ke lista vse priporočam za pozornost pri objavi članka. Vsem navijačem, prijateljem in društvenim funkcionarjem iskreno hvala. Na dirki sem se upeval, da me ta zmaga ne bo uspavala in bom v prihodnosti nadaljeval s delom. Iskren pozdrav bralcem Dolenjskega lista!

Za mnoge o Babiču in njegovem uspehu smo vprašali še predsednika Avto-moto društva Videm-Krško Cveta Beka in predsednika speed-way odbora Jugoslavije Fran-ka Novaka. Priobčujemo njuni izjavi:

— CVETO BEK: »Vsi člani društva smo veseli Babičeve zmage. Vztrajen trening in nega stroja sta njegova zasluga in vzrok za uspeh. Vsi želimo, da bi Babič tudi v času mrtve sezone obdržal fizično kondicijo in se posve-til študiju taktike vožnje. V imenu društva in v svojem

imenu Babiču za uspeh in njegov uspeh smo vprašali še predsednika Avto-moto društva Videm-Krško Cveta Beka in predsednika speed-way odbora Jugoslavije Fran-ka Novaka. Priobčujemo njuni izjavi:

— CVETO BEK: »Vsi člani društva smo veseli Babičeve zmage. Vztrajen trening in nega stroja sta njegova zasluga in vzrok za uspeh. Vsi želimo, da bi Babič tudi v času mrtve sezone obdržal fizično kondicijo in se posve-til študiju taktike vožnje. V imenu društva in v svojem

imenu Babiču za uspeh in njegov uspeh smo vprašali še predsednika Avto-moto društva Videm-Krško Cveta Beka in predsednika speed-way odbora Jugoslavije Fran-ka Novaka. Priobčujemo njuni izjavi:

— CVETO BEK: »Vsi člani društva smo veseli Babičeve zmage. Vztrajen trening in nega stroja sta njegova zasluga in vzrok za uspeh. Vsi želimo, da bi Babič tudi v času mrtve sezone obdržal fizično kondicijo in se posve-til študiju taktike vožnje. V imenu društva in v svojem

Uspešen start — prvi na desni: Franc Babič, član AMD Krško

Danes končno le začel filmanja?

»Veliko pričakovanje, kdaj bodo na Krki pri hotelu Grad Otočec zabrnile italijanske filmske kamere in začele snemati z domačimi statisti zgo-dovinska spektakla LETO 79 in STARA ZAVEZA. Je pre-treki teden večkrat padlo v vodo. Italijanski filmarjev doslej še ni bilo; menda niso navajeni držati besedo. V pi-sarni Dolenjske turistične zveze pa se je medtem pri-javilo že nekaj nad 400 stati-stov; nekateri so vzeli celo dopust, dijaki gimnazije in učiteljska pa so morali ude-ležbo zaradi začelka ponika odpovedati. Zvedeli smo, da se bo danes filmanje morda le začelo, tako govorijo vsaj zadnji podatki iz Ljubljane. Lepred hotelu Metropoli bo vozi statiste na Otočec avto-bus. Na Krki pri otočnem gradu so že teden dni postavl-jene lesene tribune za film in zanimiva scena.

Vsekakor — velik dogodek! Za film postajamo interesno področje. Statisti se vse-ljo dnevno in postajajo pred kamerami, organizatorji pa lepega vremena, ki jih morda zadnji hip ne bo pu-stilo na cedilo... In še ime-na glavnih igralcev: Američa-

na B. Harris in M. Lane, Francoz J. Berthier in Jean Clair, izmed domačih pa bo so sodelovali Djordje Nenado-vić, Irena Prosen, Sava Se-verjeva, Mila Kacičeva, Janez Vrhovec, Maks Furijan in drugi. Režiser filmov je Gian-franco Parolini, naši snemal-ci pa Zaro Tušar, Mile de-Gleria in Matjaž Brglez. Sce-no je izdelal arh. Niko Matulj.

Gostje in prenočitve v Sloveniji

Lani so imeli naši hoteli 822.347 gostov, od tega 340 tisoč 685 iz Slovenije, 231 tisoč 386 iz ostalih republik in 200.136 tujcev, ki so imeli skupaj 2.900.494 prenoči-tev. Letošnje stanje je v primerjavi z lanskim letom nekoliko padlo, saj so ime-li hoteli junija le 82.083 go-stov, medtem ko jih je bilo lani 85.574. Zmanjšanje gre na račun domačih gostov in gostov iz ostalih republik, število tujih gostov pa se je precej dvignilo. Zmanjša-lo se je tudi število pre-nočitev, saj jih je bilo ju-nija lani 299.114, letos pa le 276.933.

SUŠA VODI NA NOVOMEŠKO SEJMIŠČE

Nenavadno dolga kolona goinčev živine proti sejmišču v Ločni se v ponedeljek dopoldne ni hotela pretrgati. Še ob enajstih smo srečali nekaj voz, ki so peljali mlade puijske. Precej nakupovalcev in prodajalcev pa se je ob tem času že vračalo domov. Eni s izkupičkom, drugi brez njega.

Na sejmišču je bilo kot v panju. Kmetje so udarjali v roke in izklicovali zadnjo ceno. Teht-nica je komaj zmogla sproti registrirati težo živine.

Nasploh je bilo ta semanj dan veliko več živine na prodajal kot druge ponedeljke. Pozna-mali smo se, zakaj. Priljubljeni smo pogovorom kmetov, ki so pripetili in prignali svoj celo iz Suhe krajine ter iz najbolj oddaljenih vasi pod Gorjanci, in smo zvedeli.

»Prodajam par volov, ker je v Suhi krajini prava suša. Otava je požgana. Vode ni. Zivina skoraj dva dni ni zaužila vode,« je rekel prvi. Drugi: »Slabo je letos. Prodajam še drugo živino. Travnike je uničila tista povenjen, ko je Krka poplavljala, lucerna pa se je v rasti vnela, ker je bila napačno gnojena.«

Tretji: »Že tri tedne vozim vođa pet kilo-metrov daleč. Prenaporno je. Do konca meseca bom brez vpregre, potem bom namesto dveh kupil enega vola.«

In vsak naslednji: »Suša! Vode ni! Prepozno, če bi zdaj začelo deževati. Ni tega, ni onega. Ži-veti je treba. Tudi denarja ni.«

Nedvomno je bilo veliko prodajalcev, ki bi na vprašanje, zakaj so prignali živino, podobno odgovorili. Kaže, da je letošnja suša občutno prizadela ne samo poljsko rast, ampak tudi travniško oziroma živinorejce. Prav verjetno je, da bo na novomeškem sejmišču še precej ponedeljkov tako živahno.

Suša vodi na novomeško sejmišče.

JOHANS ROESEN:

Dekle mojih sanj

Bila je nedelja. Sedela sta na klopi v parku. Njeni rdeči lasje so žareli na soncu kot baker.

—Ali hočeš postati moja žena, Karolina? —Hm... —Mar se obojujivaš? —Karolina se je ljubko nasmechila. —Ali bom morala pri tebi brisati prah? Iztepati prepro-ge? Tega ne maram. Delo kviri lepoto. Ta čas bi raje pre-bila s teboj.

Benjamin pomislil na njene neznosti in blazen vpraša: —Dekle mojih sanj, kar jutri bom kupil sesalec in vse, kar bo potrebno...

V tistem mi je šepnila: —Ko bom tvoja žena, Benjamin, ali bom tedaj morala lupiti krompir, rezati čebulo, strgati korenje in mesiti testo? Nič kaj ruda si ne mažem rok v kuhinji, raje lenarim v postelji ali v kadi.

Benjamin pravi, ves vznemirjen od sreče: —Bodi srečna, draga moja! Še danes bom kupil stroje, ki te bodo nadomestili pri tem delu.

V sredo je ljubko vzdihovala: —Kdo pa bo po kosilu pomival posodo? —Ti in jaz.

—Kaj? Jaz tudi? Kaj pa moje lepe roke, ki jih tako ljubim? —Dobro, če že mora biti, boš imela stroj za pomivanje posode.

Karolina je bila zadovoljna. Vendar je v četrtek prišla z nečim novim.

—Kaj pa bo s pranjem perila, dragec? —Pomagal ti bom, dragica.

—Kako? Jaz naj bi bila v pralnici? Moji lasje naj bi smrdeči po pari in lugu? Moj vitki stas naj bi me bodel od prapiganja? O, Benjamin, nism si takoj predstavljala na-jinega zakona!

—To sem nameraval pozneje, — je rekel Benjamin, —ampak zaradi tvoje sladke ljubini bom ugriznil še v to kisljo jabolko: kupil ti bom pralni stroj.

Treba ti bo vanj samo zmetati perilo in potegnila ga boš iz njega pripravljeneja za likanje.

—Benjamin, kdo pa dandanes še lika? —Srečni izbrance vzdihe.

Pa naj bo še avtomatični likalnik! —Za četrtek je prišel petek.

—Benjamin, ali bova imela posebno napravo za segre-vanje stanovanja? —To je strašno drago.

—Pomisli na jutro, dragec. Medtem ko druge žene, utru-jene od kurjenja peči, brez besede sedijo med zajtrkom, ti bom jaz, sveža kot jutranja zarja, stregla in te razvajala. Zelela pa bi tudi klimatično napravo.

—Klimatično napravo? Čemu pa? —Ne bo mi treba zračiti stanovanja. Odpiranje oken, zapiranje oken, kakšna muka...

Prišla je druga nedelja. Prejšnjo nedeljo je on njo vprašal, ali želi biti njegova žena. To nedeljo pa je ona rekla:

—O, Benjamin, kako srečno bova živila v najinem po-polnoma avtomatiziranem stanovanju!

—Kako? Midva? —vpraša Benjamin.

—No, ko bom tvoja žena.

—Ko boš moja žena? —pravi Benjamin. —Zdaj, ko imam že tako vse avtomatizirano, kaj mi bo žena? Adijo, dekle mojih sanj!

Veliki Britaniji nad 600 spačenih novorojenčkov

Starši štirih otrok, ki so bili rojeni s telesnimi napakami, ker so njihove matere v času nosečnosti jemale talidomid, so sklenili, da bodo uvedli pravni postopek proti tvrdki, ki v Britaniji izdeluje omenjeno zdravilo. Zadevo je sprožil Edward Satherley, oče 8 mesecev starega otroka Richarda, ki se je rodil brez rok. Kmalu so se mu pridružili starši preostalih treh otrok, da bi pravno podprli njegovo dejanje. Od tvrdke »Distil-ers Co« zahtevajo denarno odškodnino, ki naj omogoči pohab-ljenja otrokom, da bodo lahko vse življenje materialno pre-skrbnjeni.

Računajo, da je talidomid samo v Britaniji zakrivil rojstvo 600 pobačenih otrok. Tvrdka »Distillers Co« se še ni izrekla. Odškodninska pravda, tako hotejo starši pobačenih otrok, naj bi sprožila širok odmev in javnosti in prepričala tudi vse ostale prizadete starše, da bi zahtevali odškodnino. Računajo pa, da bo poteklo še najmanj leto dni, preden bo znan izid te pravne bitke, ki bi se naj začela že v kratkem.

Najbolj pogostni obiskovalci

Književni muzej Leva Nikolajeviča Tolstoj v Moskvi je pol stoletja deluje kot znanstveni center za proučevanje in propa-giranje književne zapuščine velikega ruskega klasika. Najbolj pogosto pa ta muzej obiskujejo trije Tolstojevi vnuki.

Ilya Ilič Tolstoj predava na filozofski fakulteti moskovskega državnega vseučiliša, Vladimir Ilič Tolstoj je agronom, Sergej Sergejevič Tolstoj pa predava na državnem inštitutu za medna-rodne odnose.

Golobi sedme velesile

Japonski novinarji, zlasti reporterji, se za pošiljanje informa-cij in zvezo z redakcijami ne zadovoljujejo le s telefonom in ra-diom, s telegrami in podobnimi sredstvi. Za pošiljanje vesti uporabljajo tudi golobe pismošne. Tokijski časopis »Mainichi« ima za ta namen pravo jato 250 golobov pismošne.

Reporter, ki gre v mesto ali njegovo okolico, odnese s seboj dva do tri golobe. Podnevi, ko postane cestni promet izredno gost in skoraj »neprevozen«, ko je preobremenjena tudi telefonska mreža, pošiljajo reporterji v redakcije golobe pismošne s natipkanimi vestmi in s filmi.

V redakcijskem golobjaku so uvedli dnevno in nočno dožur-stvo. Takoj ko prihihi golob, vzamejo iz ocvetice, ki je priprava na njegovo nogo, reporterjevo informacijo, filmi pa predajo de-žurnemu uredniku.

JACK LONDON:

KRISTOF DIMAČ

PRIPREDIL: Stanko Simenc RIŠE: Janez Gruden

59. Z brega so se zadržali navzdol v strugo potoka, ki jo je pokrival debel led. Bili so nad prodrom, kjer so davno našli zlato. Voda, ki pronica iz bregov, se nabira v tolmunih, ki zamrznejo, led pa pokrije sneg. Zato je tod hoja nevarna. Joy se je nanadoma do pasu udrla v ledeno vodo.

60. Ko se je potegnila iz luknje, je Kriš zakuril in razgrnil odejo. Drgnil ji je odvečene noge s snegom, dokler se dekle ni začelo zvijati in tožiti spričo bolečin. Medtem je Čok od-meril tisoč čevljev in postavil dva središčna mečnika in vo-gale. Tako sta s Krišem priborila zlato polje.

61. V naslednjih dneh je Kriš vzel preko enega izmed igralcev na-mlenem suknu in v igri dobil 34 dobič. Je bil v igri vreden upravitelj.

62. Čok je bil presenečen. Spočetka je Kriš opazoval igro brez posebnega zanimanja; nenadoma pa je nekaj šinilo vanj in začel je opazovati vsako malenkost, kroženje krogle in vrtenje kolesa. Igral ni, kljub temu pa ga je Čok težko odvel od mize.

Korak naprej v kmetijstvu

Stanovanjska izgradnja nazaduje

Preteklo soboto je bila v Crnomlju razširjena seja občinskega odbora SZDL, ki je obravnavala bodoče naloge kmetijstva in gozdarstva. Seji so prisostvovali tudi predstavniki krajevnih organizacij, predsednik centralnega in šestih področnih združenj svetov, kmetijski strokovnjaki in predstavniki ObLO, komiteja ZKS, sindikalnega sveta in okrajnega odbora SZDL. Referat je po predlogu izvršnega odbora podal tovariš Hutar, potem pa se je razvila obilna razprava precejšnjega števila udeležencev. Sejo je zaključil tovariš Stajdohar z napotki krajevnim organizacijam, kaj naj store, da bi se tudi ta komuna vključila enakopravno v napore vse jugoslovanske skupnosti za čimvečje donose v kmetijstvu in gozdarstvu in za nadaljnji napredek družbenih odnosov v tej proizvodnji.

Naj povzamemo iz poročila le nekaj števil, ki nam lahko ponazorijo stanje v komuni. Od 48.800 ha zemljišče je 14.500 ha gozdov in 9.650 ha obdelovalne zemlje. Letos je kmečkega prebivalstva 57 %.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

dočim ga je bilo še pred tremi leti kar 67 %. Posebno obležje belokranjskemu kmetijstvu daje tudi podatek, da je od 3.48 kmečkih gospodarstev kar 1/3 takih do 1 ha posesti.

KZ Crnomelj, ki je nastala iz prejšnjih 6 KZ, ima sedaj 870 ha lastnih proizvodnih površin. Od teh je 670 obdelovalnih, ostalo pa gozd. Vsega

skupaj so doslej vložili že nad 360 milijonov din investicij. S to proizvodnjo upravlja 215 članski kolektiv, ki ima 3 ekonomske enote, 1 centralni in 6 področnih združenj svetov. Upravljalcev je kar 233. Kljub znatnim uspehom v pogodbeni proizvodnji, še več pa v lastni (pogodbi imajo sedaj štirikrat več kot leta 1958, površin pa 2,8 krat več) vendar niso zadovoljni. Ugotavljajo, da je po združitvi oslabil stik s kmeti. Prej so redno dvakrat na leto sklicevali zbere za družnikov, sedaj pa tega ni več toliko. Težave imajo tudi z delavci. Le malo se jih vrača po različnih težavah in šolah nazaj. Več jih nadaljuje šolanje ali pa se zaposlijo drugje. Eden od vzrokov je v delnem zapostavljanju kmetijskih poklicev, drugi pa vsekakor v tem, da vzporedno s posestvi niso rasli tudi objekti druž-

benega standarda.

O gozdarstvu je bilo veliko povedanega tako v poročilu kot tudi v razpravi. Veliko večino predstavljajo privatni gozdovi. Ti imajo zelo nizke zaloge in slab sestav. Naj omenimo le podatek, da bi bila na teh površinah možna srednje dobra zaloge lesa v višini 70.000 m³, sedaj pa znaša le okoli 32.000 m³. Kolika zguba narodnega dohodka — za kmeta in družbo! Boljši so gozdovi v upravi SLP; teh je le 35 % po površini, imajo pa 43 % vse lesne zaloge in dajejo nad 50 % tehničnega lesa. Glavno za razpravo o gozdovih in gozdnih proizvodnji je bilo od začetka to, da so prisotni dobili vtis, da je med kmeti vse premalo poudarjanje o bistvu novega zakona o gozdovih. Kako naj si sicer tolačimo izjave o »podržavljanju gozdov in podobno? Nadaljevanje razprave je kaj hitro krenilo v pravo smer: da gre namreč za

podružbljanje proizvodnje v gozdu, s čimer bomo bolj zaščitili to naše splošno narodno bogastvo, povečali prirastek, zalogo in s tem tudi dohodek tako kmeta kot družbe. Poseben problem Bele krajine pa je samo v tej občini še vedno 4000 ha stelnikov. O njihovi usodi se bo potrebno še pogovarjati.

Razprava se je sukala še okoli davčne politike, cen, odkupa in zakupa obdelovalnih zemljišč, kooperacije, reševanja ostarelih ljudi pred propadom na zemlji, ki ji ni so več kos in podobno. Na koncu so sklenili, da bodo krajevske organizacije SZDL skupno s področnimi upravami in združenji svetov podrobneje razpravljale o konkretnih nalogah na svojem področju, nato pa dale pobudo še za zbere občanov po vaseh, na katerih leži večina bremen takojšnjih nalog ob jesenski setvi.

BELT: nad pol milijarde din v prvem polletju!

V »BELTU« so pregledali plod svojega dela v prvem polletju. Ugotovili so, da znaša vrednost proizvodnje — 562.622.000 din, kar predstavlja 51 odst. planiranega bruto produkta za leto 1962. To dokazuje, da bo kolektiv letni

proizvodni program do konca leta gotovo izpolnil. Posebno razveseljuje je, da je vsa izpolnitev prikazana na osnovi vrednosti prodanega blaga. V kolektivu ugotavljajo, da so zmanjšali vrednost porabljenega materiala glede na porabo materiala v lanskem letu na 95 odst. Stroški za investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev so se v primerjavi z lanskim prvim polletjem znižali na 54,8 odst.

Znatno so znižali stroške za storitve drugih, ki znašajo v primerjavi z lanskim prvim polletjem le 33,8 odst. Vse to so nove zmagave delovnega kolektiva v »BELTU«.

Zakaj nered okoli šole na Čatežu?

Vaščani trdijo, da se nihče ne briga za urejanje okolice šole. Res je tako. To ni v ponos vasi, še manj pa šolskemu odboru in učiteljskemu kolektivu. Ali ne bi bilo prav, ko bi uredili mali prostor, da bi bil v ponos Čatežu in v veselje tamkajšnjim učencem? Ne bi bilo napačno, če bi o tem spregovorili tudi v osnovni organizaciji ZK in SZDL!

Vinko Jurkas

KONČNO: pralnica in čistilnica!

V naši komuni smo željno pričakovali servis za kemično čiščenje oblek in pranje perila. Želja se je končno izpolnila: stanovanjska skupnost je ustanovila pralnico in čistilnico. 3. septembra so zabrnili stroji, pralnica in čistilnica je pričela z rednim obratovanjem. Pralni stroj lahko pere 7 kg perila na uro, za sušenje pa imajo moderno komorno sušilnico. Kemična čistilnica

ima sodoben stroj za čiščenje oblek in stroj za likanje perila. Vsi stroji so bili nabavljeni v Italiji. Servis posluje v preurejenih prostorih za gostilno »Lovski rog«.

Koliko dela bodo stroji odvzeli zaposlenim gospodinjam, to vedo samo one, pa tudi marsikdo, ki je zaposlen, ne bo več nadlegoval sorodnikov ali sosedov zaradi pranja perila.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponemrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Nikola Hribar, delavec iz Prigorja, je padel s kolesa in si poškodoval desno nogo. Jožeta Jagriča, posestnik iz Pavlove vasi, je nekdo z vilami napadel in mu poškodoval glavo in hrbet. Ana Pavunc, upokojenka iz Klanjca, je v stanovanju padla in si poškodovala glavo. Milan Jurač, delavec iz Bjele Gorice, je bil napaden, pri čemer so mu poškodovali glavo in obe nogi. Ivan Mešič, delavec iz Kamenice, se je useljal v desno roko. Nežo Mevžel, gospodinja iz Sel, je udarila vreteno vodnjaka v glavo. Janez Omerzu, posestnik iz Zg. Obreča, je padel z vprežnih grabelj in si poškodoval glavo. Vinka Pšenčnik, upokojenka z Vrha, je povzročila avto. Jožeta Plevnik, posestnik s Križanega vrha, je padla s kolesa in si

poškodovala levo stran rebra. Nevenka Zalac, hči šoferja iz Brežic, si je pri kopanju poškodovala glavo. Ivana Jurčeca, posestnika iz Laduča, je povzročil motorist in mu poškodoval desno nogo. Milka Sluga, šivilja iz Brezovega, se je s kolesom zaletela v vprežni voz in dobila notranje poškodbe. Vinko Trbovec, sin delavca iz Loga, si je pri padcu z drevesa poškodoval desno nogo. Franc Bogovič, sin posestnika iz Proseca, je na dvorišču padel in si zlomil levo nogo. Ursula Dimbek, mati posestnika iz Brežja, si je pri padcu s podstrešja poškodovala desno nogo. Josipko Neral, žena delavca iz Gredic, je podrla krava in ji poškodovala desno roko.

BREŽIŠKE VESTI

V Metliki je stanovanjska kriza. To enako dobro ve tisti, ki hoče dobiti samo sobico, kakor tisti, ki iščejo stanovanja za strokovnjake v podjetjih, za prosvetne delavce in druge. Težavno je povsod, kamor potrkáš. Malo se gradi, čeprav potrebe iz leta v leto naraščajo. In bodo še.

Nekaj stanovanj gradijo zasebniki. V družbenem sektorju stanovanjske izgradnje so bili zgrajeni le trije bloki. Program gospodarskega razvoja občine navaja, da je bila stanovanjska izgradnja v letu 1961 za 26 % manjša kakor leta 1960. Lani je bilo v družbeno stanovanjsko izgradnjo vloženo 20 milijonov dinarjev ali: dve stanovanji sta bili dograjeni, 7 stanovanj pa do tretje faze. Vse je šlo v glavnem iz stanovanjskega sklada občine, ki je imel na razpolago malo sredstev. Pri tem so gospodarske organizacije vložile ze-

lo malo sredstev.

Na tem področju je za letošnje leto predvidena dovršitev že začetih stanovanj v skupni vrednosti 14,5 milijona din. Gradnja novih stanovanj pa zaradi dotoka planiranih sredstev še ni rešena.

Poseben problem predstavljajo združitev sredstev gospodarskih organizacij za stanovanjsko izgradnjo. Čeprav je bila planirana že lansko leto, tudi v letošnjem letu združitev ni uspela; a v gospodarskih organizacijah se potrebe večajo. Dobro bi bilo, da bi tekstilni podjetji začeli misliti na samski stanovanjski blok.

Problemov s tega področja je veliko. Samoupravni organi podjetja bi morali večkrat razpravljati o življenjski ravni delavcev, o njihovih stanovanjih in tudi kaj storiti. Tudi sindikalne podružnice bi morale spregovoriti o tem vprašanju. Janez Dragoš

KORISTEN POSVET

Današnje osnovne šole zahtevajo samo dobre učitelje in vzgojitelje, ampak tudi take pametne delavce, ki znajo na šoli razviti raznovrstno izvenšolsko dejavnost, voditi in usmerjati svobodne aktivnosti učencev. Marsikatera šola na našem področju tega ni razvila, kajti učitelji se za to na učiteljsku niso pripravili ali pa so preobremenjeni.

Občinski ljudski odbor je pred kratkim sklical posvet z učiteljskimi štipendisti, da se pogovorijo o vključevanju v svobodne aktivnosti na učiteljsku. Precej je takih, ki so vključeni v to ali ono dejavnost, največ zanimanja imajo za foto krožek. Zelo malo so učiteljski vedeli o šolskih skupnostih, čeprav je to zelo pomembna oblika za uveljavljanje mladih v samoupravljanje.

nje. Kmetijske prakse so za tiste učiteljske, ki imajo kmetijstvo za specializacijo, obvezne. Toda prav glede kmetijske prakse so imeli učiteljski največ pripomb. Sušenje sene, okopavanje krompirja, solate in druga podobna dela — to ni nobena kmetijska praksa. Pravijo, da bi takšno kmetijsko prakso lahko imeli kjerkoli na kme-

METLIŠKI TEDNIK

tiji. Zato bi bilo nujno dosežanje prakso spremeniti.

Ob zaključku so se pogovorili še o problemih štipendiranja.

Uspel tečaj za voznike motornih vozil

Pretekli torek so bili v Metliki izpiti za voznike amaterjev. Tečaj je izvrstno organiziral avto-moto krožek Novotelska — obrata II, ki je podružnica AMD Novo mesto. Od 33 kandidatov, ki so obiskovali tečaj, je uspešno opravilo izpit enaintrideset tečajnikov. Vse priznanje zasluži delavski svet tovarne Novotelska, ki je odobril nakup osebnega avtomobila in motornega kolesa, da bi omogočil delavcem opravljati izpit.

Prav tako zaslužita priznanje inštruktor Miha in organizator oziroma vodja ter inštruktor Stane Jelencič. V kratkem času je obrat II organiziral in uspešno vodil kar dva avto-moto tečaja.

Število voznikov amaterjev je v metliški občini zelo naraslo, tako da je zdaj 311 voznikov amaterjev, 16 poklicnih voznikov in 19 voznikov kategorije F.

Ivo Likavec

ŠAHOVSKE VESTI IZ NOVEGA MESTA

Novomeški šahisti so končno le dobili prostor, v katerem v popoldanskem in večernih urah lahko nemoteno igrajo šah. Z upravo Doma JLA v Novem mestu je namreč sklenjen dogovor, da član Šahovskega društva Novo mesto v šahovskem prostoru lahko igrajo.

Vodstvo Šahovskega društva Novo mesto je sklenilo, da bodo odslej redni društveni mesečni brizturni vsaki prvi četrtek v mesecu ob 19. uri v Domu JLA. Tako bo 6. septembra 1962 prvi društveni brizturnir v smislu tega sklepa.

V počastitev občinskega praznika občine Novo mesto prireja Šahovsko društvo Novo mesto dva turnirja. Na prvem bodo nastopili prvo- in drugoka-

tegorijski, drugi turnir pa bo tretjekategorijski. Na obeh turnirjih bo možno doseči višjo kategorijo. Otvoritev in zvezanje bosta v ponedeljek, 10. septembra, ob 19. uri v domu JLA.

Na turnir prvo- in drugokategorijskih so vključeni: dr. Golež, Dokl, Škerlj, Radovanović, Penko, Sitar, Tisu, Ilc, Adamič, Gabrijelčič, Kranjc, Bartolj, Fink in Klevisar. Turnirja tretjekategorijskih se lahko udeležijo: Mainarič, Matjašič, Potrč, Jenko, Gajski, Marko Picek, Mrvar, Hrovatič, inž. Japelj, Čujnik, Istenič, Zoran. Na turnir se lahko prijavijo tudi vsaki kategorizirani igralec, ki ima najmanj 3. kategorijo.

7. oktobra bo dvoboje med reprezentancama okrajev Novo mesto in Varaždin v Varaždinu, nato pa še letos povratni dvoboji v Novem mestu. Novomeška reprezentanca bo sestavljena iz naslednjih igralcev: Radovanović, Škerlj, Penko, dr. Sita, dr. Golež, Čeglar, Sitar, Tisu, Ilc, Kranjc, Bartolj, Matjašič, Levčar, Fink, Kmetec.

Razširjajte Dolenjski list!

Zdravstveni dom v Crnomlju bodo povečali za eno nadstropje. Nadzidujejo z namenom, da bi navsezadnje le imeli vse zdravstvene prostore pod isto streho. Investitor del je zdravstveni dom sam.

Likvidacija podjetja »MAROK«

S 15. avgustom je prenehalo delovati obrtno gradbeno podjetje »Marok« iz Sevnice. Za likvidacijo je bilo več razlogov. Občinski organi in politične organizacije v Sevnici so že dalj časa opazovali organizacijske težave v tem podjetju. Težave so dosegle vrhunec, ko sta direktor Stanko Kolar in tehnični vodja Alojz Račič odpovedala delovno razmerje. Kljub večkratnemu razpisu se nihče ni javil na izpraznjeni delovni mesti. Ker je podjetje ostalo tako rekoč brez vodstva, je v kolektivni prevlada la anarhija in samovolja. Razen tega podjetje ni imelo potrebne mehanizacije. Na večini licitacij gradbenih del ni moglo resno nastopiti. Analiza ugotavlja, da podjetje v bodoče ne bi zmoglo dati večji skupnosti in ni sposobno formirati potrebne sklade, zato je moralo preiti v likvidacijo.

Znižanje prometnega davka na vino

20-odstotni prometni davek na naravna vina v gostinstvu je bil v veljavi od 1. aprila letos. Povečana stopnja prometnega davka pa je povzročila padež prometa v gostinskih podjetjih za približno 40 odstotkov. Črni vinotoci so se s tem močno razpili. Zato sta oba zbora občinskega ljudskega odbora v Sevnici sklenila znižati pro-

metni davek na vina od 20 na 10 odstotkov. Nižji prometni davek velja od 1. avgusta.

Seja ObLO Sevnica

31. avgusta je bila seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora Sevnica, na kateri so med drugim razpravljali o spremembi odloka o proračunu občine Sevnica za leto 1962, o spremembi odloka o občinskem prometnem davku, sklepali o pogodbi za medobčinsko komunalno banko ter o likvidaciji obrtnega gradbenega podjetja »Marok«. Na obeh zborih je bilo več razrešitev in imenovanj.

Ukinitev komunalne banke v Sevnici

V kratkem bodo ukinili komunalno banko v Sevnici. Občinski ljudski odbor je namreč na seji izglasoval sklep o ustanovitvi medobčinske komunalne banke s sedežem v Novem mestu. V Sevnici bo še nadalje samostojna poslovna enota medobčinske komunalne banke. Ta enota bo opravljala službo potrošniških kreditov in denarnega varčevanja, stanovanjska posojila poslovanje z zasebnimi žiro računi in posojila iz občinskega investicijskega sklada.

DOPISUJTE V DOLENJSKI LIST!

Lep zgled mladih v Sela-Šumberku

Pred nekaj meseci je bil v tej mali vasi ustanovljen mladinski aktiv. Že na ustanovni sestanku si je mladina zadala veliko nalogo. Eno izmed prvih naj bi bila dovesti mladinski dom in nabaviti televizijski sprejemnik. Saj to nam bo pozimi edino razvedrilo, da bomo gledali televizijske programe in naštevili kakšno igro, ki bi jo prikazali prebivalcem Sela-Šumberka in okolice, tako so mi odgovorili,

ko sem se pogovarjal z njimi.

Komaj je minilo dobre štiri mesece od sprejetega sklepa, že si prebivalci ogledujejo televizijske programe. Ni bilo lahko priti do potrebne vsote denarja. Mladinci so šli od vasi do vasi, do vsakega prebivalca, in tako nabrali prostovoljni prispevek v lesu. Ljudje so se prošnji radi odzvali. Les pa je bil na različnih krajih in so morali mladinci in mladinke vložiti veliko napora, preden so ga podirli, pripravili za prodajo in speljali na železniško postajo v Radovno vas, do koder je

Kmetijska zadruga v Sevnici je lani in letos pričela razvijati kmetijske proizvodne obrate, ki so se že toliko razvili, da postaja problem zemljišč, ki jih bo morala zajeti v družbeno proizvodnjo, preč, ker bo sicer nastal problem obstoja in rasti mlade družbene kmetijske proizvodnje.

Na Impolci je na 35-hektarskem kompleksu zrasel živilorejski obrat za pisanje 100 goved, v Boštanju gradijo hlev za 100 krav molznic poleg starih hlevov s 35 stojišči, nameravajo pa zgraditi še hlev za 120 pitancev. Na Boštanju gradijo tudi betonske koritaste silose. Na Kompolju je hmeljev nasad na 10 ha zemljišč. Na Loki je 10 ha hmeljišč in hlev s 25

SEVNIŠKI VESTNIK

stojišči; krme ne pridelajo dovolj, hlevski gnoj pa je nujno potreben za pridelovanje hmelja. Sadjarski obrat v Sevnici s 35 ha plantažnih sadovnjakov bo opustil živinorejo in se specializiral na sadjarstvo.

Na Blanci nastaja sadjarsko-drevesničarski obrat, v katerem bodo zaradi boljših pogojev osredotočili vse tre-

Delo mladincev je zelo po- tvalno, pač pa moramo gra- jati pretep med fanti, ki so ga povzročili nekateri na dan veselice v večernih urah.

Mladinci in mladinke, tudi vi lahko rešujete take proble- me na enak način. Zato naj vam bo to delo zgled!

Franci Vovk

Nova avtobusna pro- ga Čatež-Ljubljana

Prevozniško podjetje SAP Turiš Ljubljana bo vzpo- stavilo redno avtobusno progo Čatež-Ljubljana. Preizkusna vožnja je bila 1. septembra. Avtobus je kre- nil iz Čateža ob 5. uri in je nadaljeval vožnjo preko Trebnjega, Mirne in Gab- rovnice do Ljubljane; v po- poldanskih urah se je vra- čal v obratni smeri na Ča- tež.

Ta pridobitev bo za pre- bivalce Čateža velikega po- mena, prav tako za razvoj turizma.

Podružbljanje zemljišč zaostaja

vesnice in opustili dosežani na Boštanju in v Impolci. V Sevnici snujejo drevesnico za lepotečno in okrasno drevje. Sade drevesnice, ki jih ima zadruga, se približujejo letni proizvodnji 70 tisoč sadik.

Načrte za sadjarski obrat v Canju, ki bo imel v prvi fazi okoli 120 ha plantažnih nasadov hrušk in jablan, že pripravljajo. Zadruga je v okolici Canja uspešna z odkupi in zamenjavo zemljišč pridobi okoli 70 ha površin.

Največ težav v vseh obratih

menovanja in razrešitve

Na zadnji seji obeh zborov ObLO Sevnica je bil imenovan za direktorja Zavoda za zaposlovanje delavcev Franc Hruševar. Zaradi likvidacije rud- nika v Krmelju je bil razrešen dolžnost direktorja inž. Franc Jurman. Lovro Traven je bil razrešen dolžnost upravnik doma onemoglih v Loki, na njegovo mesto pa imenovan Jože Stanič. Razrešen je bil Vinke Koren, upravitelj doma počitka v Impolci, ki bo do konca leta še opravljal svojo dolžnost. Zaradi odselitve je bila razrešena upraviteljskih poslov na osnovni šoli Veliki Cirkir Ivanka Sluga, njene dol- žnosti pa je prevzel Milan Za- vasknik.

Na seji je bila nadalje ime- novana komisija za potrjevanje pravilnikov o delovnih razmer- jih v gospodarskih organizaci- jah. Za predsednika je bil ime- novan Franc Hruševar, za čla- ne komisije pa Mišo Keršič, Davorin Zupančič, Milan Pol- šak in Zvonko Kranjc. V uprav- ni odbor sklada za komunalno dejavnost in negospodarske in- vesticije so bili imenovani: Elka Grlic za predsednico, za člane pa Ivan Nagode, Jože Bogovič,

povzroča dejstvo, da so nji- hova zemljišča močno raz- drobljena, kar proizvodnjo podružuje. Seje s specializa- cijo, ki so jo že pričeli ured- ničevati, ter z zaokroževa- njem in pridobivanjem novih zemljišč bodo proizvodne možnosti boljše, proizvodnja pa cenejša.

Vedno bolj in bolj se kaže potreba po pridobivanju no- vih površin, saj bo samo tak razvoj zagotovil organsko rast proizvodnje. Za razvoj obratov, ki bodo stekli letos in prihodnje leto, in onih, ki

so že zgrajeni, potrebuje za- druga večje površine v druž- benih proizvodnji. Že zgrajeni živilorejski obrat in ti, ki so predvideni ali pa še v iz- gradnji, bodo imeli skupno zmogljivost 375 glav govedi, zadruga pa ima doslej vsega le 170 ha površin za pridelo- vanje krme. Od 330 ha, kolik- kor je v sevniki zadrugi v družbeni proizvodnji, je od preostanka 60 ha uporablj- nih za hmeljeve nasade, dre- vesnice in sadovnjake v manjših obratih, 70 ha za plantažne nasade v Canju, 30 ha pa za sadovnjake v Sev- nici.

Živilorejska proizvodnja je osnovni pogoj za hmelj, ker zagotavlja hlevski gnoj, sled- njega pa bodo potrebovali tudi v sadjarstvu. Zadruga je začela z družbeno kmetijsko proizvodnjo. Zemljišč, ki bi bila primerna za sodobno kmetijsko proizvodnjo, je v sevniki komuni sorazmerno malo. Vse naštetu bo pri zaokroževanju zemljišč, zah- tevalo mnogo razumevanja, vsekakor pa več, kot ga je ljudski odbor pokazal doslej pri reševanju teh problemov.

V Vidmu-Krškem zopet ročne črpalke kot nekoč...

Znano je, da je voda v vi- demskem krškem vodovodu ne- zdrava in neprimerna za uži- vanje. Sanitarna inspekcija pri ObLO je morala celo prepove- dati uporabo te vode. Zato ni preostajalo nič drugega, kakor popraviti že pozabljene vodnja- ke in jih usposobiti za oskrbo- vanje s pitno vodo. Komunal- na uprava je te dni usposobila na območju mesta sedem vod- njakov in nabavila ročne čr- palke. Za to delo so porabili okoli 400 tisoč dinarjev. Se pred popravilom vodnjakov so ana- lizirali vodo. V nekaterih vod- njakih je zelo dobra, ponekod pa je nekoliko slabša. Ponovna analiza bo pokazala, če bo po- trebno tudi vodo v vodnjakih še klorirati.

Otroci se obežajo na nove čr- palke in vanje mečejo kamenje in pesek. Zaradi tega se bodo črpalke prav gotovo kmalu po- kvarile, ljudje pa bodo zopet ostali brez pitne vode. Dol- žnost staršev je, da bolje pazi- lo na otroke in jih odvrtačo od takih dejanj.

Ponovna uporaba vodnjakov je sicer začasna rešitev, vendar je trenutno najboljša. Gradbe-

no podjetje »Pionir« iz Novega mesta je že prevzelo gradnjo poskusnega vodnjaka na Krškem polju. Morda se bo po- srečilo najti tam dovolj pitne vode, da jo bodo napeljali v videmsko-krški vodovod. Ni pa pričakovati, da bo delo konča- no že letos.

Razgovor o suši

Nedavno je podpredsednika ObLO Karla Sterbana obli- skala delegacija predstavni- kov krajevnih odborov in organizacij SZDL iz vasi Dr- novo, Vihre, Brege in Mr- tvice, in ga seznanila s sušo, ki je prizadela njihove kraje. Koruza je na tem področju tako posušena, da jo sedaj kosijo za živalsko krmo. Nič boljše ni z ostalimi kmetijski- mi pridelki. Občinski ljudski odbor bo ustanovil posebno komisijo, ki bo ocenila na- stalo škodo.

40 novih stanovanj na Vidmu

Gradbeno podjetje »Sava« iz Vidma-Krškega bo že 15. septembra pričelo graditi dve stolpnici s 40 stanovanji. Za stanovanja je že sedaj veliko zanimanja. Tako je tovarna celuloze in papirja pripravlj- na odkupiti za svoje zaposle- ne 20 stanovanj, kovinarska zadruga, občinski ljudski od- bor in Elektro Krško vsak po 4 stanovanja, zdravstveni dom Videm-Krško 2 stanova- nji, tovarna čokolade, trgov- sko podjetje »Prometa« ter hotel »Sremič« pa vsak po eno stanovanje. Podjetje »Sa- va« bo za gradnjo stanovanj najelo pri komunalni banki kredit 154 milijonov dinarjev. V letošnjem letu bodo črpali 50 milijonov dinarjev.

Prav gotovo je pobuda pod- jetja »Sava« gospodarsko ute- meljena, saj bo omogočila in- teresantom stanovanj, ki le-

tos nimajo lastnih sredstev, nakup stanovanj z ugodnimi pogoji. Interesenti bodo 60 odst. od prodajne cene stano- vanj plačali iz lastnih sred- stev v letu 1963, 40 odst. pa bodo plačali iz posojila, naje- tega pri občinskem stano- vanjskem skladu.

Gradbeni prostor za stolp- nici je določen na Vidmu. Rok za izgradnjo stolpnice pa je 31. 8. 1963.

Če se bo ta način gradnje in prodaja stanovanj obnesel, bo gradbeno podjetje »Sava« v na- slednjem letu gradilo stano- vanja tudi za zasebnike.

Združitev gradbenih podjetij?

Na območju občine Sevnica, Videm-Krško in Brežice je več manjših gradbenih pod- jetij, ki po novem gospodar- skem sistemu težko gospoda- rijo. Delavski svet »Sava« iz Vidma-Krškega je dal pobu- do za združitev »Gradbenika« iz Brežice, bivšega podjetja »Marok« iz Sevnice in »Sava«. Sedež podjetja naj bi bil v Vidmu-Krškem. Pri podjetju »Sava« je bila ustanovljena petčlanska komisija, ki se bo pogovarila o združitvi s pri- zadetimi podjetji. Vsekakor bi bila združitev koristna z več stališč: tehnični kader, pa tu- di mehanizacija bi bila znat- no boljše izkoriščena, zmanj- šali bi se administrativni stroški, kar bi ugodno vpliva- lo na pocenitev gradbenih del.

„Prepričali smo se, kako 3 važno je za človeka znanje“

Pri organiziranju veče- rov na vasi kakor tudi pri sestavi programa so nam vsestransko pomagale sek- cije za izobraževanje pri krajevnih organizacijah SZDL. Zasluga sekretaria- tov sekcij je, da nam je uspelo organizirati 48 veče- rov, katerih se je udeležilo 3698 občanov.

Prihodnjo sezono bodo morale še ostale krajevnje organizacije SZDL ustano- viti sekcije za izobraževa- nje, kajti le ob tesnem so- delovanju med krajevnimi organizacijami SZDL in sekcijami za izobraževanje lahko pričakujemo, da bo- mo vključili v izobraževal- ni sistem slehernega ob- čana.

V Vidmu-Krškem je bila

že pred tremi leti ustano- vljena ekonomska srednja šola za odrasle. V treh le- tih se je vpisalo vanjo 107 slušateljev, ki so že delj ča- sa zaposleni ter si želijo iz- popolniti znanje in priti na boljše delovno mesto. Šola bo koristila posameznikom in družbi kot celoti, saj nam bo v bližnji bodočno- sti dala strokovni kader, ki bo sposoben pridobiti znanje s pridom uporabi- ti tudi v praksi. Solški od- bor je bil mnenja, da je šola v treh letih v glav- nem zajela kader, ki je imel pogoje za sprejem v šolo in da bodo dosežani slušatelji v glavnem krili potrebe po tovrstnem ka- dru. Zato v naslednji iz- obraževalni sezoni ne bo

vpisa v prvi semester.

V prihodnji izobraževal- ni sezoni bomo posvetili vsi skrb vzgoji administrativ- nega kadra. Težiče dela delavske univerze na stro- kovnem področju bo pred- vsem usposabljanje kadre na delovnem mestu. Zato bo- mo organizirali tečaje, ka- terih programi bodo izha- jali izključno iz potreb go- spodarskih organizacij, za- vodov in ustanov. V ta na- men smo že nabavili 16 no- vih pisalnih strojev. Z nji- mi nam bo omogočeno or- ganizirati strojepisne tečaje, prvenstveno za tiste, ki uporabljajo pri svojem delu pisalne stroje, a strojepisja ne obvladajo. Takih usluž- benecev je v naših pisarnah dovolj. Če upoštevamo, da

prihajajo v pisarne vedno novi kadri, s primerno iz- obrazbo in da se od slehe- nega uslužbenca zahteva popolna strokovna usposob- ljenost, potem upravičeno pričakujemo, da bomo z or- ganiziranjem strojepisnih tečajev odpravili veliko vr- zel.

Kakor v prejšnjih letih, tako smo tudi v pretekli iz- obraževalni sezoni skrbeli za izpopolnitev osnovnošol- ske izobrazbe v oddelkih osnovne šole za odrasle v Vidmu-Krškem in Kosta- njevi. Šola je končala 57 slušateljev.

Preberimo, kaj so napi- sal udeleženci večerne osnovne šole v Kostanjevi- ci ob zaključku šole:

**POROČEVALEC
KOMUNE
VIDEM-KRŠKO**

PRVO POLLETJE NA TEHTNICI

Na samostojni seji zbornice proizvajalcev ObLO Novo mesto so odborniki v četrtek, 30. avgusta, razpravljali o realizaciji programa za leto 1962 in hkrati poslušali poročilo o stanju v novomeški industriji perila. Poročilo o realizaciji je opozorilo na to, da so nekatera podjetja v želji, da bi ustvarjala rezerve, sprejemala prehitene plane ter jih zato zdaj zlahka prekoračujejo. V celoti se priložnostna uspešno preusmerja v izvoz. Zaloge surovin in izdelkov, ki se kopičijo v nekaterih podjetjih, bo treba odpravljati tudi s kreditno politiko komunalne banke, ki naj se prilagaja dinamiki v gospodarstvu.

V vseh gospodarskih panogah je bil letni program izpolnjen do 31. junija s 50,4 odst. po fakturirani realizaciji, kar je hkrati za 26 odst. več kot v prvem polletju lanskega leta.

V odnosu do letnega plana je najugodnejša realizacija v gozdarstvu, ki je v polletju ustvarilo 57 odst. svojih nalog ali za 16 odst. več kot lani. Gozdarske organizacije so presegle svoje obveze tako v sečnji kot v spravilu in prevozu lesa, čeprav so neugodne vremenske razmere v začetku leta zavlekle posek listavcev.

Trgovina je ustvarila 56,5 odst. letne realizacije in jo v primerjavi z lanskim letom

povečala za 57 odst. Tolikšen uspeh je deloma posledica letos izvedene reorganizacije v trgovini in zvišanja cen, v manjši meri pa posledica večje izbire blaga.

Kmetijstvo je doseglo 52,1 odst. letne realizacije, kar je precejšen uspeh. K temu je pripomoglo združevanje za drug in reorganizacija, s katero je nastal KGPK Novo mesto. Čeprav kmetijstvo še vedno zaposluje okoli 46 odst. vseh prebivalcev v občini, pa

NOVOMEŠKA KOMUNA

ustvarja le 26 odst. celotnega dohodka. Letošnja realizacija je v primerjavi z lanskim za 51 odst. večja.

Zaradi enakomernejše proizvodnje v večini industrijskih podjetij in zaradi večje preseganja planskih nalog v posameznih, je industrija dosegla 51,8 odst. plana ter ustvarila za 36 odst. več kot lani. Zlasti so razveselili uspehi v IMV, kjer so realizirali kar 59,2 odst. letnega plana in ustvarili za 138 odst. več kot lani.

Promet je nekoliko pod planom, saj je dosegel 46,8 odst. planskih nalog, vendar dosega letno dinamiko. V ZTP Novo mesto nastaja problem preureditve prog za večji očni pritisk, ker je opaziti, da so prevozi potnikov in blaga iz leta v leto manjši, ker je cestni promet hitrejši in cenejši. Prav tako pa so močno izrabljena tudi prevozna sredstva (lokomotiva in vagoni), ki so že za 100 odst. prekoračila amortizacijsko dobo.

Gostinstvo na področju novomeške komune je z osred-

nimi gostinskimi obrati sezonskega značaja in ustvari pretežni del prometa v drugem polletju, zato je 45,2% realizacija, ki je hkrati za 17 odst. višja od lanske, zadovoljiva. Obisk inozemskih turistov ni bil poseben.

Največ vzrokov za zgolj 42,7 odst. realizacije v obrti je v nizki realizaciji predelovalnih obratov KGPK, ki so dosegli le 37,2 odst. plana, in v pletilstvu Dolenjka — (Mirna peč), ki je do konca junija dosegel le 19,5 odst. plana. Letošnja realizacija v obrti je enaka lanskim.

Gradbeništvo je v prvem polletju ustvarilo 38,2 odst. letne realizacije ali za 15 odst. manj kot lani. Takšno stanje je posledica novih gospodarskih ukrepov, ki so v prvem polletju zavirali investicijsko dejavnost. Pri SGP Pionir so investitorji na ta račun storili za 380 milijonov dogovorjenih investicijskih del, vendar je podjetje to že nadoknadilo z novimi pogodbami za 500 milijonov, tako da bo plan do konca leta izpolnjen. Projektivna dejavnost dosega in presega dinamiko plana. Odborniki so v razpravi načeli problem združevanja manjših obrtno-gradbenih podjetij ter poudarili, da bi kazalo proučiti tudi združitve opekarne Zalag in opekarne Prečna, ker slednja brez modelarne sistema pri izdelavi opek nima perspektive.

V razpravi o industriji perila

(Novo mesto) je bil sprejet sklep, da se bo ta prihodnje leto preselila v prostore Novolesovega obrata, ker so proizvodni prostori v tem podjetju najtežji problem. Do takrat bodo začasno rešili vprašanje tako, da bodo s preselitvijo upravnih služb iz podjetja povečali proizvodni prostor in združili skladišča, ki so zdaj raztresena po Novem mestu, kar zaradi prevoza povečuje proizvodne stroške.

Odborniki so predlagali, naj bi zaradi vse večjih investicij v kmetijstvo na eni izmed prihodnjih sej ocenili gospodarnost teh naložb in jih hkrati primerjali z naložbami v drugih komunah. Poročilo o stanju v pletilstvu »Dolenjka« ni bilo predloženo. J.

Samska soba v novem domu SGP Pionir — Novo mesto. Okusno, lično, uporabno in poceni. Z novim samskim domom je SGP Pionir skoraj v celoti rešilo problem samskih stanovanj, okoli 25 odst. prošenj za družinska stanovanja pa bo rešenih po dograditvi stanovanjskih blokov, ki jih že gradijo. Vse kaže, da bo Pionir prav kmalu stanovanjski problem v kolektivu uspešno rešil, nato pa bodo vsako leto gradili le toliko stanovanj, kolikor jih bodo potrebovali za naravni prirastek.

Pred pričetkom pouka na osnovni šoli „KATJE RUPENA“ v Novem mestu

Starši in učenci osnovne šole pogostokrat sprašujejo, kdaj bo pričetek pouka na osnovni šoli. Zaenkrat vidimo v stavbi še veliko obrtniške dejavnosti, saj bodo učenci letos stopili v povsem prenovljene šolske prostore. Stene so že čiste in svetle, električna napeljava prenovljena in na stropih visi po 9 svetilk. Tudi podi so zamenjani, peči prelozene in v vsaki učilnici bo te dni pritekla iz pipe pitna voda. Pridobili smo tudi dve učilnici, za kateri pa bo treba še nabaviti opremo.

Trenutno je v osnovno šolo vpisanih 1455 učencev. Ti imajo v šolski stavbi 23 učilnic. Razporeditev učencev po oddelkih pa je taka, da bo v novem šolskem letu kar 45 oddelkov. To se pravi, da bodo vse učilnice zasedene dopoldan in popoldan, le en razred bo pol dneva prost za izvenšolske dejavnosti.

Šolski odbor se je že junija obrnil v Dolenjskem listu na široko javnost glede organizacije pouka in nakazal dejanske možnosti, hkrati pa prosil za morebitne predloge organizacije.

Novo mesto 34 odst., KZ Dol. Toplice 40 odst., KZ Žužemberk 73 odst., KZ Šentjerne 53 odst. (slednja se je s 1. julijem letos pripojila h KZ Novo mesto).

Teh ni bilo, zato je šolski odbor sam na osnovi želja staršev na zborih volivcev in glede na najpravičnejšo razporeditev učencev sprejel sklep, da se v vseh razredih in v vseh oddelkih uvede tedenski izmenični pouk.

Za najoddaljenejšo učence s področja Malega Slatnika bo uveden šolski avtobus. ObLO Novo mesto je vsem učencem, ki so oddaljeni nad 4 km, odobrila 75 odst. regres na vozne karte. Učenci iz podružnice šole Karteljevo pa se bodo posluževali rednih avtobusov.

Letos je ta novost, da pridejo v peti razred osnovne šole tudi učenci s podružničnih šol Mali Slatnik, Karteljevo in Prečna. Teh je 55.

V prvi razred smo sprejeli vse učence, rojene leta 1955, in tiste, ki so rojeni v letu 1956 do vključno meseca aprila. Mlajših nismo mogli sprejeti, ker ni prostora. Tudi za otroke je bolje, da pridejo v šolo takrat, ko so to po zakonu dolžni. Posledice tega, če gre otrok premlad v šolo, se ne pokažejo takoj, temveč šele v višjih razredih, ko pri učenju odpove.

Pouk se bo pričel v spoznanju z nadzornim organom Zavoda za stanovanjsko izgradnjo, predstavniki podjetja Pionir in šole v

soboto, 15. septembra. Tega dne naj pridejo ob 8. uri pred šolsko stavbo učenci VI., VII. in VIII. razredov.

Novinci za 1. razred naj pridejo s starši ob 9. uri. Kakor vsako leto bo tudi letos Društvo prijateljev mladine zanje pripravilo tople sprejem s pogostitvijo.

Ob 10. uri istega dne pa naj se zbero pred šolo vsi učenci od 2. do vključno 5. razreda.

Tovariši razredniki bodo po seznamih klicali svoje učence, jih odpeljali v učilnice in jim dali vsa potrebna navodila glede šolskega obiska, urnika in nabave šolskih knjig in zvezkov.

20. septembra bo začela delovati šolska mlečna kuhinja, ki bo nudila otrokom za 400 din mesečno izdatno in okusno malico.

Ze sedaj pa opozarjamo, da bomo morali zares skrbno čuvati našo šolo in ceniti razumevanje ObLO, ki je za obnovo šolskega poslopja dal 20 milijonov dinarjev iz družbenih sredstev. Starši, tudi vi navedite otroke, da bodo boljše čuvali skupno imovino kot doslej, saj je od vsakega posameznika odvisen uspeh celote!

UPRAVITELJSTVO OSNOVNE ŠOLE „KATJE RUPENA“ V NOvem MESTU

Danes seja občinskega odbora SZDL

O problemih kmetijstva in gozdarstva v občini razpravljajo danes na seji občinskega odbora Socialistične zveze, ki se je začela ob 9. uri v dvorani okrajnega zavoda za socialno zavarovanje.

Novomeška kronika

■ Do konca tedna bo pod streho drugi stanovanjski stolpič, ki ga gradijo ob Zagrebški cesti. Na prvem, ki so ga postavili pred tem, so že namestili ograjo na balkonskih, v kratkem pa ga bodo začeli ometavati. Kaže, da bosta oba stolpiča pravočasno vseljena, kar bo nedvomno razveselilo vse, ki čakajo na vselitev.

■ Pričetek šolskega pouka je pred duri, zato je že nekaj dni v papirnici in knjigarni prava gneča. Učenci in njihove mamice prizadevno kupujejo šolske knjige. Teh je za vse razrede trenutno dovolj razen tistih, ki so še v tisku ali so šele napovedane. Posebno veliko povpraševanje je po potrebnih za prvošolce.

■ Nove eno ali večstanovanjske hiše, ki jih zasebniki grade nad Cesto herojev na pobočju proti pokopališču, porajajo, da se na tem področju razvija nov zazidalni predel. Kaže, da to prisojno pobočje Novomeščanom zelo ugaja, saj si tam vedno pogostejše izbirajo prostor za zidavo.

■ Francoski film »Kamikaze«, ki so ga pred kratkim vrtili v Domu JLA, je bil pri Novomeščanih zelo toplo sprejet, čeprav predstave niso bile močno obiskane. Mnogi bi ga še radi videli, saj so izvirni posnetki, ki prikazujejo razmere na ameriških in japonskih bojiščih v Tihem oceanu za časa druge svetovne vojne, res dragocena pomoč k boljsemu poznavanju dogodkov iz te vojne.

■ Zaradi zidanja in popraviljanja šolskih stavb bo imela letos skoraj vsaka novomeška šola svoj dan pričetka pouka. Tako bodo šolarji osredeljske prišli s poukom 13. septembra, gimnazijci in učiteljski pa imeli prvi dan pouka 5. septembra, glasbena šola pa vpisovanje do 8. septembra. Učencem, učiteljem in profesorjem želimo tudi v tem šolskem letu mnogo uspehov!

■ Minuli ponedeljek živilski trg ni bil posebno dobro založen. Povsod same hrustke, ka-

mor je seglo oko. Prodajali so jih po 50–70 din. Razen tega so bila naprodaj jabolka po 60 din, breskve po 80 din, zelo lepe po 160 din. Jajca so bila po 23–30 din, krompir pa 40–45 din, fižol po 80 din, paprika po 100 din, paradižnik po 60 din, solata po 160 din, kumare po 50 din in čebula po 160 din. Največ gneče je bilo okoli prodajalca »čudežnega« mila ki baje izpere vse madeže.

■ Gibanje prebivalstva: rodili sta: Breda Serini iz Naselja Majde Silc dečka in Tončka Erbida iz Volčičeve 3 — dečka. Porok ni bilo. Umrli sta: Marija Smuk, učiteljica z Brega 23 — 77 let; Terezija More s Prešernovega trga 3 — 76 let. Ponesrečila sta se: Ana Verbinc, gospodinja iz Ljubljanske ulice, ki si je pri čiščenju obleke z bencinom opekla levo roko in obe nogi, in Ernest Bele, upokojenec iz Vrhovčeve 9, ki je pred hišo padel z motorja.

Planinski izlet na Klek

Planinsko društvo Novo mesto priredi v nedeljo, 9. sept., izlet na Klek nad Ogulinom in na Plitvička jezera. Odhod iz Novega mesta ob 5. uri z avtobusom do vznožja Kleka, nato se povzpemo na 1182 m visoko »goro čarovnic«. Zatem se odpravimo na Plitvice, kjer se zažremo do 18. ure, ko bomo preko Karlovca odšli na pot proti Novemu mestu.

Planinci in prijatelji lepih izletov, prijavite se za to edinstveno potovanje najkasneje do sobote do 18. ure pri Jožici Turkovi v poslovalnici »Jadransko turistično« na Glavnem trgu.

Vozila bo stala okoli 2400 dinarjev. Uporabite tudi lahke sindikalni popust. Izlet bo v vsakem vremenu, toda le, če bo vsaj 30 prijavljenec.

Planince opozarjamo na zadnji izlet v letošnjem letu, ki bo 16. septembra na Mirno goro. Iz Novega mesta se odpravimo z vlakom do Semiča, od tod odidemo peš na vrh. Domov pridemo ob 18. uri.

Vodovod v Žužemberku

Vodovodno instalatersko podjetje iz Novega mesta bo v kratkem začelo urejevati vodovod na desnem bregu Krke v Žužemberku. Vsa dela pri dograditvi vodovodnega odcepa bodo veljala okrog 2 milijona dinarjev.

Ugodna realizacija v kmetijstvu

Kmetijstvo v novomeški občini je v letošnjem prvem polletju doseglo 799 milijonov din realizacije ali 52,1 odst. letnega plana, kar je hkrati za dobro polovico več kot v prvem polletju lanskega leta. Ker doseže kmetijstvo pretežni del svoje realizacije šele v drugi polovici leta, pomenijo navedene številke precejšen uspeh. Po posameznih kmetijskih organizacijah je plan dosežen takole: KGPK Novo mesto 36,3 odst. plana ObLO in 54,8 odst. plana podjetja, KZ

PRED ZAČETKOM II. DELAVSKIH SPORTNIH IGER V NOvem MESTU

LETOS BLIZU 2000 TEKMOVALCEV

Ze prve prijave za letošnje II. delavske športne igre novomeške občine so dale slutiti, da bo udeležba precej večja kot lani. Tako se je tudi zgodilo. Medtem ko je lani nastopilo 134 ekip z okoli 800 tekmovalci in tekmovalkami, se je število ekip in posameznikov letos več kot podvojilo. Po podatkih, ki smo jih dobili pri občinskem sindikalnem svetu, se je za letošnje igre prijavilo nič manj kot 336 ekip (292 moških in 44 ženskih) z blizu 2000 nastopajočimi! To so številke, ki bodo marsikoga presenetile, kažejo pa, da se je v novomeški občini rekreativno izživljanje delovnih ljudi razmahnilo nepričakovano hitro in da postajajo delavske športne igre pri delovnih kolektivih vedno bolj priljubljene, kar je očitno tudi posledica uspešne organizacije lanskih iger.

Mogoče bo zanimiv podatek, v katerih panogah je udeležba največja. Strelci so dosegli rekord, saj bo na njihovem tekmovalstvu nastopilo kar 32 moških in 7 ženskih ekip! Za njimi so kegljaci z 32 moškimi in 5 ženskimi ekipami, nato šahisti s 33 moškimi ekipami itd. Tudi v atletiki bo močna konkurenca, saj je prijavljenih nič manj kot 16 moških in 12 ženskih ekip. Isto velja tudi za namizni tenis in odbojko, kjer so prejeli enako število prijav: 19 moških in 7 ženskih ekip!

Pri občinskem sindikalnem svetu smo tudi zvedeli, da je vse prijavljeno za start, ki bo 7. septembra. Izvršeno je zbiranje parov, tako da ne bo nobenih pribojev, če bi se močnejše ekipe morale srečati že v prvih kolih. Pare je izžrebala komisija, sestavljena iz predstavnikov ObSS, ObZTK in nekaterih delovnih kolektivov, skoraj povsod pa so na podlagi lanišnjih rezultatov postavili nosilce skupin, tako da je skoraj izključeno, da bi se boljše ekipe srečale že v I. kolu.

Tudi razporeditev tekmovalcev II. delavskih športnih iger je že narejen. Sestavljen je tako, da isti dan ne bo dveh tekmovalcev, izjema bo le tekmovalje v atletiki, krosu in vlečenju vrvi, ki bo 23. septembra.

Ker bo marsikoga zanimalo, katere panoge bodo najprej na sporedu, bomo na kratko posredovali vrstni red tekmovalcev: Nogometaši bodo tekmovali 7. in 8. septembra ter 2. in 3. oktobra. Prijavljenih je 14 ekip.

V nedeljo, 9. septembra, bodo v Dolenjskih Toplicah tekmovali plavalci. Tako moški kot ženske se bodo pomerili v 3 disciplinah: 50 m prsno, 50 m prosti in štafeta 2x30 m prosti. Za ekipno tekmovalstvo (prijavljenih je 11 moških in 5 ženskih ekip) se bodo šteli rezultati dveh najboljših v vsaki disciplini.

Balinarji bodo tekmovali 10. in 11. septembra na treh igriščih v Brslunu. Prijavljenih je 22 ekip. 13., 14., 15. ter 17. in 18. septembra bodo na Loki tekmovali odbojkarji. Prijavljenih je 19 moških in 7 ženskih ekip. Kot peta bo na vrsti nova panoga: mopedisti in motoristi (prijavljenih je 26 tričlanskih ekip) bodo v nedeljo, 16. septembra, vozili ocenjevalno vožnjo na progi Bršljin (Novotek) — Kandija-Dol. Toplice-Dobin-dol-Rupere vrh-Poganci-Zabja vas-Sentjerne. Tam bo cilj in nato še spretnostna vožnja, vendar le v okviru tekmovalstva AMD Novo mesto.

Atletika bo skupno s tekmovalstvom v krosu (tu nastopajo tričlanske ekipe, ki morajo istočasno priti na cilj) in v vlečenju vrvi (prijavljenih je 16 moških ekip) na sporedu v so-

boto in nedeljo: 22. in 23. septembra. Discipline so iste kot lani, novost je le ekipni kros na 2000 m (moški) in 800 m (ženske). Za atletiko pride na vrsto rokomet, ki je letos prvič na sporedu. Tekmovalje (prijavljenih je 5 moških in 3 ženske ekipe) bo 27., 28. in 29. septembra na igrišču Partizana na Loki.

Nato tekmujejo kegljaci. Prve bodo začele kegljavnice, ki bodo tekmovali 25. in 30. septembra ter 9., 16. in 21. oktobra pri Pionirju. Moške ekipe bodo tekmovali pri Vrhovniku, in sicer 12., 13. ter 16., 17. in 18. septembra. Vsaka od 32 ekip bo imela po dve srečanju. Strelci bodo tekmovali le v nedeljo, 7. oktobra, na novomeški tržnici.

Med zadnjimi se bodo letos merili igralci namiznega tenisa in šahisti. Prvi bodo tekmovali 8., 9., 10. in 11. oktobra v telovadnici osnovne šole, drugi pa 14. in 21. oktobra v dvorani Zavoda za izobraževanje kadrov (vaješka šola). V sklopu vseh panogah bo ekipno tekmovalstvo izvedeno po izločilnem sistemu.

Za zaključek omenimo še tekmovalstvo v kolesarjenju, ki bo na sporedu v nedeljo, 30. septembra. Tokrat bo 12 ekip (za točke se štejeta dva najboljša) tekmovalo le na navadnih turrinških kolesih, in sicer na progi Bršljin-Straza-Vavta vas-Novomesto. Za ekipno uvrstitev se bo upoštevalo tudi tekmovalstvo v polžji vožnji, ki bo isti dan na Loki na progi 50 metrov. Fr. Mikec

SGP PIONIR-zmagovalec ŠIG 1962!

Nastopilo je 772 moških in žensk iz 24 slovenskih podjetij

Letos je delovni kolektiv novomeškega PIONIRJA doletela velika čast, da priredi tradicionalno tekmovalno — SPORTNE IGRE GRADBINCEV SLOVENIJE. Obveznost, ki so si jih s tem naložili na rame, so jih silile, da so storili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi tekmovalce kar najbolj uspešno.

Ta cilj so tudi dosegli, saj tako na račun tehnične izvedbe iger kot na račun ostale organizacije od preko 770 gostov iz vse Slovenije nismo slišali kritičnih pripomb. Vsi so bili z uspehi letošnjih ŠIG zadovoljni (eni seveda bolj, drugi manj, kakršni je bil pač njihov plasma v končni razvrstitvi 24 sodelujočih delovnih kolektivov) in so si ob slovesu kilcali: »Na svidenje prihodnje leto v Mariboru!«

Najbolj vesel je bil pač prireditelj — SGP »PIONIR«, ki je poleg organizacijskega uspeha zabeležil tudi velik tekmovalni uspeh. V sedmih panogah (toliko jih je bilo v programu letošnjih ŠIG) so njegovi tekmovalci osvojili dve prvi, štiri druga in eno tretje mesto! To jim je prineslo velik naskok v skupni oceni. Zasluženost so osvojili velik prehodni pokal republiškega odbora sindikata gradbenikov LRS, in to z nič manj kot devetimi točkami prednosti pred Gradisom iz Ljubljane. Lanski zmagovalec Ingrad iz Celja je bil letos šele četrti; zbral je le 10 točk. Vse to kaže prepričljivo zmago SGP »PIONIR«.

bičeva (172), Zaharijeva (170) in Pogelškova (159) osvojile prva tri mesta.

Balinarskega tekmovalca se je udeležilo 15 ekip. Presenečenje I. kola smo že omenili. Zanimivo je, da so Grosupeljski, ki niso bili favoriti, osvojili celo drugo mesto. V finalnem dvoboju so izgubili z zmagovalecem SGP Slovenija 2:1. V srečanju za tretje mesto je SGP Gorica premagala ljubljanski Gradis s 3:0.

Zelo zanimivo je bilo odbojarsko tekmovalstvo, za katero se je prijavilo 11 ekip. V finalu je celjski Ingrad najprej premagal Savo iz Jesenice z 2:0 in nato še domačega Pionirja z 2:1. Domači odbojkarji so z zmago nad Jesenici z 3:0 osvojili drugo mesto, kar je presenečenje.

Tudi v šahu je bila udeležba množična. Nastopilo je kar 13 ekip. V finalu so šahisti domačega Pionirja (Krtak, Matjašič, Zupanc, Pavlič in Arb) premagali glavnega konkurenta Gradis (Lj) s 3:2 in zasluženo

Predstavniki celjskega INGRADA (lanskega zmagovalca ŠIG) predaja pokal tekmovalca predsedniku centralnega sindikalnega odbora SGP PIONIR Marjanu Drenovcu

ti je bil Pionir, četrti Stavbar (Maribor), peti Cementarna (T) itd.

V streljanju z zračno puško je pri moških nastopilo 22 petčlanskih ekip in štiri tričlanske ženske ekipe. Tu so bili najuspešnejši domačini, ki so bili prvi v ženski in drugi v moški konkurenci, osvojili pa so tudi visoka mesta v telovnanju posameznikov. Med moškimi ekipami so dosegli najboljši rezultat Mariborčani (SGP Gradnja) z 82 krogov pred Pionirjem (806), Gradisom (780), Ingradom (775) itd. Med posamezniki je zmagal Karlovec (Gradnja) z 181 krogov pred Kosom (Pionir) — 177 krogov in Sverkom (176). V ženski konkurenci so bile najboljše domače strele s 477 krogov pred Ingradom (420), Tehniko (Ljubljana) — 385 in Cementarno (Trbovlje) — 176. Med posamezniki so Pionirjeve streleke Ri-

osvojili prvo mesto. V srečanju za tretje mesto je Ingrad premagal SGP Gorica s 3:2. Četrta je bila trboveljska Cementarna, peta SGP Slovenija ceste itd.

V kegljanju je nastopilo 16 moških in štiri ženske ekipe. Pri moških so zmagali tekmovalci SGP Slovenija ceste iz Ljubljane, ki so podirli 12 kegljev več (708) kakor glavni favoriti Pionir (696). Tretja je bila ljubljanska Tehnika (691), četrti Gradis (Lj), peta Izolirka (Lj), šesti Ingrad (Ce) itd. V ženski konkurenci je bil najboljši Gradis (373) pred domačim Pionirjem (366), celjskim Ingradom (360) in Tehniko (Lj).

Namiznoteniški igralci so se pomerili za naslove ekipnih in posamičnih zmagovancev. Med moškimi ekipami (nastopilo jih je 12) je zmagal Gradis (Lj), ki je v finalu najprej premagal Stavbenika (Izola) s 5:2 in nato

še SGP Slovenija ceste (Lj) s 5:1. V srečanju za drugo mesto je Stavbenik premagal Slovenija ceste s 5:2. Med posamezniki je bil najboljši Torkar iz Izole pred Vedernjakom (Konstruktor — Maribor) in Tomažičem (Tehnika — Lj), v ženski konkurenci pa Dimičeva (Slovenija ceste) pred Rajglovo in Tropovo (obe Tehnika — Lj).

Na zaključni slovesnosti so najboljšim ekipam in posameznikom razdelili pokale, diplome, praktične nagrade in spominske zastavice, zmagovalec v skupni oceni — novomeški SGP Pionir pa je prijel še prehodni pokal ŠIG, ki ga je lani osvojil celjski Ingrad.

Vabilo za gostovanje v Trstu

Iz Trsta, kjer deluje slovensko športno društvo »BOR«, je prišlo vabilo za gostovanje novomeških odbojkarjev in igralcev namiznega tenisa. Tržaški Slovenci bi radi navezali tesnejše stike s športniki različnih krajev Slovenije, zato so v Trst povabili tudi Novomeščane. Gostovali naj bi konec septembra ali v začetku oktobra. Tržačani pa bi vrnili obisk prihodnjo pomlad.

Ker gostovanje ne bo trajalo večjih izdatkov, se je vodstvo Partizana odločilo sprejeti porudbo, vendar pa je položaj sedaj negotov, ker je v moški odbojarski ekipi nastopila precejšnja kriza. Igralci so nezastranosti za treniranje in tekmovalstvo, zato dokončnega sklepa še niso sprejeli.

V nedeljo na letališče v Prečni!

Pojutrišnjem 8. IX. ob 18. uri dopoldne bo predstavnik pokrovitelja, Okrajnega odbora SZDL Novo mesto, na letališču v Prečni otvoril IV. republiško padalsko prvenstvo Slovenije. Nato se bodo s predčenskega letališča pričela dvigati v zrak letala, ki bodo nosila pogumne mlade padalce, najboljše v naši republiki. Tekmovalstvo bo trajalo dva dni, na ogled skokov, ki jih bodo izvajali tekmovalci v nedeljo, 9. septembra, od 7. do 12. ure dopoldne in od 13. do 18. ure popoldne, vabi Dolenjski letalski center vse prebivalce, zlasti pa ljubitelje letalskega športa.

Na republiškem prvenstvu v skokih s padalom se bodo pomerile ekipe najboljših padalcev letalskih centrov iz Maribora (prijavljeni so 4 tekmovalci), iz Trsta (3 tekmovalci), iz Ljubljane (3 tekmovalci), iz Lesc, Celja in Murske Sobote (od teh treh centrov se pričakujejo prijave) ter trije tekmovalci iz Dolenjskega letalskega centra. Prvi dan bo tekmovalstvo v skokih z zadržkom (tekmovalci odskoči iz letala z zaprtim padalom in za vnaprej določen čas zadrž odpiranje padala), drugi dan, torej v nedeljo, pa tekmovalstvo v skokih na cilj (padalec odskoči iz letala, in ko se mu padalo odpre, krmari tako, da pristane v cilju, ki je zarisana na letališču).

Prečensko letališče je prevaljano, vzletna in pristajalna steza pa sta pripravljene za polet. Nedeljska padalska prireditev bo posebnost svoje vrste zlasti zato, ker na našem področju še nismo imeli priložnosti videti toliko padalcev, kot jih bomo tokrat. Razen tega bo odvažalo padalce v zrak kar pet motornih letal, kar je za naše razmere precej.

Prebivalce in ljubitelje letalskega športa ponovno vabimo na ogled tekmovalstva v nedeljo, 9. septembra, dopoldne in popoldne. V gozdčku ob hangarju bo na razpolago dovolj osvežilnih pijač, pa tudi za pod zob se bo našlo marsikaj.

Dolenjski letalski center vas vabi — v nedeljo vsi v Prečno!

140 voznikov za okrajno prireditev AMD

Priloge za prvo okrajno avto-moto prireditev, ki bo, kot smo že poročali, v nedeljo, 16. septembra, v Sentjerneju, so v polnem teku. Prireditelj AMD Novo mesto je doslej prejel že več kot 140 prijav od voznikov avtomobilov, motornih koles in mopedom iz vsega okraja, ki se nameravajo udeležiti ocenjevalne vožnje na lokalnih progah in spretnostne vožnje na hipodromu v Sentjerneju. Zadnjih smo poročali, da je prijavljenih 26 ekip iz sindikalnih podjetij, medtem je njihovo število naraslo na 33, prijave pa še vedno prihajajo.

Proge za ocenjevalne vožnje so dolge okoli 45 km, pričetki prog so v krajih, kjer so sedeži posamezniki AMD društev, ki se bodo te velike prireditve udeležili, cilji vseh prog pa je v Sentjerneju. Prog je 12, štart pa bo v Trebnjem, Sevnici, Vidmu-Krašu, Brezicah, Smarjetu, pri Novotoku Novo mesto (sindikalna proga), v Novem mestu, Črnomlju, Semiču, Metliki, Dol. Toplicah in Sentjerneju (za krožno progo AMD Sentjerne). Avtomobili in motorna kolesa bodo pri ocenjevalni vožnji vozili povprečno 40 km na uro, mopedi pa 25. Čas odhoda na posameznih progah bo določen tako, da na cilju ne bo gneče, saj pričakujejo 250 do 300 tekmovalcev. Vse tekmovalce v ocenjevalni vožnji mora prevoziti proga v določenem času, za prežoder prihod ali zamudo se odbijejo točke. Med vožnjo vozniki ne sme vozila ustaviti. Na vseh progah bodo kontrolorji.

Spretnostne vožnje se lahko udeležijo (ni obvezna) samo tekmovalci, ki so sodelovali v ocenjevalni vožnji. Vozniki motornih koles in mopedom bodo vozili slalom med zastavicami,

osmice, med vožnjo bodo prenesli steklenico s stola na stol, vozili pod oviro itd. Avtomobilisti bodo tekmovali v hitrostni vožnji, v vzvratni vožnji v krogu, v vožnji po hodniku iz opek ter v stop vožnji naprej in nazaj.

Po prihodu vseh tekmovalcev ocenjevalne vožnje v Sentjerneju bo najprej mimo vseh motornih vozil na Sentjernejskem hipodromu, nato pa bo pričetek spretnostne vožnje. Za najboljši tekmovalce posameznice proge v ocenjevalni vožnji je prireditelj AMD Novo mesto oskrbel lepe nagrade, vsako AMD društvo pa lahko svoje tekmovalce še posebej nagradi. Nagradenec bo prejel od AMD

Novo mesto tudi lepo diplomu, tekmovalce z najboljšimi rezultati pa bo prejel v trajno last lep pokal. V spretnostni vožnji bodo posebej nagradjeni najboljši tekmovalci vsake kategorije, torej posebej avtomobilisti nad 70 cm, posebej pod 70 cm, posebej motoristi kolesa in posebej mopedi.

V Sentjerneju se nam obeta 16. septembra avto-moto prireditev, kakršne prav gotovo še nismo doživeli. AMD Sentjerneju bo ljubiteljem avtomobilizma in motorizma, ki se bodo tega dne zgrnili v Sentjerneju, zagotovili tudi dovolj za pod zob, saj bodo pekli janjce, odloke, čevapčice in razniče ter točili dober cvček.

'Počitniška' odbojka

Preteklo nedeljo so bile na sporedu prve tekme v jesenskem delu republiške odbojarske lige. V Novem mestu smo gledali dve tekmi, ki pa sta nasa razočarali. Tako ženski kot moški ekipi sta prikazali pravo počitniško odbojko, polno zabehniških napak, ki so posledica pomanjkanja treninga in trening tekem.

Novomeška moška vrsta, ki jo je tokrat kot kapetan vodil Marjan Sorc (to je bila njegova predzadnja tekma pred odhodom v JLA), je popolnoma zasluženo porazena zapustila igrišče. Poraz iz ljubljanskega Tegrada (bivši Poštar) 6:3 je sicer malo visok, vendar ni kaj pripomniti. Novomeščani se v nedeljo privikrat po koncu spomladanskega dela tekmovalstva (1) prišli skupaj (trenirali so le redki posamez-

niki in še ti neredno), zato prave skupne igre ni bilo. Moštvo je precej spremenjeno in pomlajeno (privikrat sta v ligi štiri vrsti nastopila dosežena mladina Kusie in Hrastrar), zato bi nujno rabilo daljši skupni trening in več trening tekem. In ker tega ni bilo, je poraz z 6:3 (13:15, 5:15, 13:17) popolnoma razumljiv.

Če bo šlo po tej poti naprej, bodo Novomeščani kmalu resen kandidat za slovo od republiške lige, čeprav se jim v zadnjih tekmah obeta okrepitev, kajti Simič se vrne iz JLA, Svarilo je tokrat povsem upravičeno in prav čudno je, da vodstvo Partizana nič ne ukrene, čeprav je vsakomur znan položaj novomeške moške odbojke, ki preživlja težko krizo.

KAKO JE BIL NASIM NAJMLAJSIM TABORNIKOM NA STRUGI

Srečanje medvedkov in čebelic

Pred lesenim mostom, ki vodi h gradu Otočec je nabit velik plakat z napisom: STRUGA 62. Kaj raj to pomeniti se začudeno sprašujejo turisti, ki zavijejo k najznamenitejši dolenski turistični postojanki. — Boljšim opazovalcem se ustavi v pogled na siluete šotora pod napisom. Nekaj radovednih tujcev sledi znakom, radi bi razvozlah skrivnostni pomen tega lepaka. Pot jih vodi skozi gozd ob bregu Krke in se ustavi na jasi pod gradom Strugo. Pisana slika šotorov vseh velikosti in barv, visok jambor z državno zastavo, nemirno migotajoč otrok in mladih ljudi v tabornikih krogih, vse je dovolj zgovorno.

Prvi izlet najmlajših slovenskih tabornikov, medvedkov in čebelic ter republiški mnogoboj za leto 1962. Organizator — Okrajna zveza tabornikov Novo mesto — si je izbral čudovit prostor.

Približno sto pideset otrok, članov taborniške organizacije, ki je od razpelo platnene strehe, ob uri, ko prihajajo k njim na obisk, so seveda že vsi pod streho neba, ki je tabornikom najljubša.

Predsednik tekmovalne komisije me popelje na širok travnik nad reko, kjer je tekmovalstvo že v polnem razmahu. Pol travnika je pokosenega, pol ga je čvetega s pozornim poletnim letom čebelic. Na pokosenem delu miglja živo cvetje v navidez neurejenem, veselem otroškem gibanju.

Iz bližnje postaja slika jasnejša. Viden neurejenosti dajejo čakajoče grupe in navijači za posamezne ekipe, ki pravkar tekmujejo. Danes je na vrsti tek čez ovire in postavljanje šotorov. Tekmovalna steza je opremljena z različnimi zaprekami. Prehod preko njih zahteva od tekmovalcev zbratost in urnost. Od vsakega člana je odvisno, kako bo ekipa v celoti uspela. Ko tekmujejo medvedki, navijači zanje čebelic istega okraja, vendar jih medvedki kot navijači prekašajo. »Vlasta, Mravljica, tedi, skoči, plazi se previdno, pazi na glavo — — — Hura!!!« Navduševati malo tako ognjevito, da se zneje, drobne dejilice neustrašeno spuščajo na nevarno pot in napol pritečejo, napol prišete do cilja kot zmagovalci.

Na drugem koncu travnika se ekipe merijo v postavljanju šotorov. V manj kot treh minutah mora šotor stati. Njegova brezhibna napeta krila morajo biti z vrhovi pritrjena na kolčke, zabite v zemljo. V manj kot treh minutah — to ni lahka stvar. Komisija je stroga, vsaka najmanjša napaka zbija ekipo dragocene točke. Trema zaradi neznanja mali tekmovalci nimajo, saj dobro vedo, kako se tej reči streže. Le stari nagajivec škrat analizi spodmakne palice, da se šotor zruši, vleče platno v nedovoljene gube ali brusi otroške jezike in sproži prepir. Potem zadovoljen odnaša točke.

Ure teko. Vrata tekmovalnih ekip se za episko ureja med dvema skrajnostima: prvi — zadnji.

Kdo bo prvi? Ali simpatična homogeni skupina malih tabornikov iz Rogaske Slatine? Ali bodo morda lamski zmagovalci Koprčani spet dvignili zastavo svojega okraja. Kdo veli Jutri je še en dan tekmovalja. Odločilni dan. Kurjenje ognjev in orientacijski tek. Jutri zvečer bo vrtni red dokončen.

Otroci ne bi bili otroci, če ne bi mislili na jutrišnji dan. Popoldanske ure so določene za igranje. Danes je na vrsti igra med dvema ognjenima, morda najbolj priljubljena od vseh otroških iger. Odvija se med zastopniki okrajev. Burno, ognjevito. Ko posežejo vmes se navijači, je kar prav, da se spusti nad jaso hlad zgošnjega somraka, kajti glave so že preveč razgrete.

Ob sedmih zvečer se iz kuhinje razljuje preko jase prijetne vonjave večerje in igrje je treba zaključiti. Krke navijačev zamenja zvonenje skodelic in žlic.

Toda dan še ni končan. Vsi taborniki se zberejo ob jamboru k večernemu zboru. Sledi analiza dneva. Bil je lep, pester dan, a vse le ni bilo v redu. Podpredsednik republiške zveze, ki je tabor obiskal, ni bil zadovoljen z ureditvijo šotorov. Jutri bo treba to popraviti. Toda smeh, pesem, tekmovalni zagon — vse to ostane nespremenjeno.

Se zaključek dneva ob tabornem ognju. Ze popoldne je ekipa iz Krarja pripravila piramidno grmado. Ob plapolajočih plamenih si mali taborniki voščijo dober večer, čeprav nekateri že lezejo veko skupaj in bi raje dejali: »Lahko noč.« Ob ognju so mali sprva zameknjeni in nesproščeni. Brenkanje kitare in pesem jih

končno razvežeta. Ne mudi se jim spat. Lepo je ob ognju v topik priserčni otroški skupnosti.

Cez dva dni bo vse končano. Zmagovalec bodo razdeljene nagrade, pospraviti bo treba stvari in oditi. Za malimi pride skupina starejših, in borba se bo začela znova.

Malim tabornikom bo najbrž med letom še večkrat usel spom-

min k sončnim bregovom Krke, njihovi pozitivni voditelji pa bodo analizirali uspehe prvega zleta medvedkov in čebelic ter iskali novih poti za delo z njimi.

Morda bodo morali spet znova ugotovljati, da je premalo ljudi, ki to zanimivo in naporno delo razumejo, in da jih je mnogo, mnogo premalo, ki se ga lotijo...

Novomeški okraj so zastopale čebelic iz Brezic. Mlade so še in prvič so tekmovalce. Nabrale so si izkušnje in trdno upajo, da bodo prihodnje leto posegle v boj za prvo mesto

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 6. IX. - Ljuba Petek, 7. IX. - Marko Sobota, 8. IX. - Marija Nedelja, 9. IX. - Peter Ponedeljek, 10. IX. - Dan Jvm Torek, 11. IX. - Milan Sreda, 12. IX. - Silvija

ZAHVALE

Zahvaljujemo se vsem organizacijam, ustanovam in govorilnicam za soustvarjanje in pomoč pri pogrebu našega draga očeta in soproga

FRANCA CAMPLJA

Zalujocha družina in sorodstvo

Ob težki izgubi naše drage mame

TEREZJE MORE

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami žalovali, ki poklonili vence in jo spremlili na zadnji poti ter vsem, ki so nam pisмено ali ustno izrazili sožalje. Lepa hvala tovariščici Smerdujevi in tovarišu Udovcu za poslednje besede.

Zalujochi Moretovi

Zahvala vsem, ki so v tako velikem številu spremlili k večnemu počitku našega draga ata, starega ata in tasta

ANTONA ROZACA

iz Dolenje vasi pri Arčičah mu darovali vence, cvetje in z nami sočustvovali. Vsem iskreno hvala!

Družine: Antona in Milana Rožanc, Glogovšek, Senčar, Božič in Frajtag.

MAJ OGLASILA

DOBRO OHRANJENO kuhinjsko kredenco prodam. Naslov v upravi lista (1963-62).

HARMONIKO, 32-basno, prodam. Naslov v upravi lista (1964-62).

NESREČE

SMRT POD VOZOM

31. avgusta ob 14. uri se je na cesti III. reda pri Novi vasi blizu Mokrice zgodila težka prometna nesreča. Voznik vprežnega voza Ivan Belak iz Parakevca je s konjem vozil drva. Na zelo strmim klancu ni zaviral, ampak je konja zadrževal s povodcem. Zaradi teže je voz potiskalo naprej, konj pa je začel galopirati. Med galopom je Belak padel z voza pod kolesa in obelzel težko poškodovan. Kmalu po nesreči je umrl.

S CESTE V GLOBEL

25. avgusta sta se po cesti iz Dol. Gradšča proti Dol. Toplicam peljala v poltovornjaku voznik Zlatko Kabur iz Jedinščice pri Novem mestu in Anton Skufca iz Obrha. V zavoju je odvojevala krmilo, zaradi česar je vozilo zdrselo v 30-metrsko globel in obelazilo v grmovju. Na vozilu je za okrog 200.000 din škoda.

VINJEN VOZNIK POVOZIL PEŠCA

23. avgusta se je proti Hrvaški peljal vinjeni inozemski voznik Karel Müller. Ker je pri Dobovi vozil po levi strani ceste, je povzročil Franja Krčana iz Hermice pri Senkovicu na Hrvaškem, ki se je z ostalimi franti vračal domov. Vozilo je fant pahnilo 15 metrov po cestišču, kjer je obelazil nezavesten. Voznik je po nesreči pobegnil.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 7. SEPTEMBRA: 8.35 Ritmi Latinske Amerike. 9.25 Dve domači partituri. 11.04 Klavirski trio. 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Jože Silc: Agrotehniška glasbenica. 13.30 Odlomki iz jugoslovanskih oper. 14.35 Siptarske narodne pesmi. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Solist tega tedna. 17.40 Portret v miniaturi. 18.45 Iz naših kolektivov. 20.30 Zbori prvih slovenskih velikih romantikov. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. SOBOTA, 8. SEPTEMBRA: 9.10 Zabavni kaledoskop. 9.45 Pesmi in plesi iz Romunije. 11.30 Majhna prodajalna plošč.

VSELJIVO trisobno enostanovanjsko hišo s lepim vrtom prodam v Senu. Informacije: Marija Stezinar, Senu. STIRI OLEANDRE prodam. Naslov v upravi lista (1963-62).

DVE TAKOŠE VSELJIVI stanovanji prodam v neacionalizirani hiši v neposredni bližini Sevnice. Pojasnila: Cveto Zupančič, Ljubljana, Murnikova 10.

DIMNIKARSKEGA VAJENCA sprejemem. Hrana in stanovanje prisrčljiva. - Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

ZARADI SELITVE ugodno prodam dobro ohranjeno kuhinjsko opremo in leseno garažo za avto Fiat 600. Naslov v upravi lista.

ZIMSKO MOSKO SUKNJO, otroški plašček in 7 parov moških čevljev zamenjam v Novem mestu za pet metrov suhih bukovih drv. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO SOBO oddam pridni srednješolci v Novem mestu. Naslov v upravi lista.

OSPODINJSKO POMOČNICO išče štirčlanska družina v Postojni. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista.

PREKLICI

Peter Novak iz Kamnega potoka 4 pri Trebnjem preključem, kar sem neresničnega govoril o Antonu Rakarju iz Mrzle Luže, in se mu zahvaljujem, da je ostopil od zasebne tožbe.

Preključem izgubljen zdravstveno izkaznico št. 439034. Danica Klešar, Novo mesto, Kettejev drevored 46.

KINO

Brestanica: 8. in 9. IX. ameriški barvni film »Helena Trojarska«. 11. IX. sovjetski film »Serjoža«. 12. in 13. IX. ameriški film »Zlata trobenta«.

Brežice: 7. IX. mehiški film »Serenada v Meksiku«. 8. IX. švedski film »Nasmeh poletne noči«. 9. in 10. IX. francoski film »Pločnik Pariza«. 12. in 13. IX. francoski film »Ti si moje življenje«.

Crnomelj: 7. in 9. IX. ameriški barvni film »Dober dan, žalost«. 11. in 12. IX. italijanski barvni film »Ana iz Brooklyna«.

Dol. Toplice: 8. in 9. IX. nem. film »Jazz, ljubezen in pesem«. Kozanje: 9. IX. ameriški barvni film »Davy Crockett in pirati«. 12. IX. jugoslovanski film »Taka pesem vse osvaja«.

Medija: 8. in 9. IX. italijanski film »Evropa ponovi«. 12. IX. sovjetski film »Človekova usoda«.

Novo mesto - Dom JLA: od 7. do 9. IX. angleški film »Ukradena spijona«.

GRADBENO PODJETJE

»OBNOVA«

LJUBLJANA

VILHARJEVA 33

sprejme takoj

več kvalificiranih

TESARJEV

več kvalificiranih

ŽELEZOKRIVCEV

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, po učinku. Samsko stanovanje preskrbljeno. Pismene ali osebne ponudbe sprejema kadrovskega oddelka podjetja do zasedbe delovnih mest.

Novo mesto »Krk«: od 7. do 10. IX. angleški barvni film »Obtoženi ste, Oscar Wilde«. Od 11. do 13. IX. francoski film »Noč«.

Senovo: 8. in 9. IX. ameriški film »Princ in igralka«. 12. in 13. IX. »Ni malih bogov«.

Sevnica: 8. in 9. IX. ameriški

film »Mladi levi«. 12. IX. francoski film »Ljubimca«.

Senjerna: 8. in 9. IX. ital. film »Rimljanka«.

Trebnje: 8. in 9. IX. ameriški barvni film »Zizi«. 12. IX. ameriški barvni film »Afriški lev«.

Semič: 9. IX. jugoslovanski film »Kočija sanj«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD

KOSTANJEVICA SPOROČA

Julija je bila rojena 1 deklica. Poročila sta se: Jurij Rudež, ekonomist iz Ljubljane, in Terezija Spilar, profesorica iz Novega mesta.

Umrli sta: Alojz Penca, kmet iz Vel. Vodenic, 63 let; in Anton Puc, kmet iz Kostanjevice, 78 let.

MATIČNI URAD

VINICA SPOROČA

Avgrasta sta bila rojena en deček in ena deklica.

Poročila sta se: Anton Gorše, delavec iz Ručetine vasi, in Ana Zagar, kmetovalka iz Nove Lipice.

Umrli je: Jože Stefanič, kmetovalec iz Gor. Suhorja, 87 let.

MATIČNI URAD

SETRUPET SPOROČA

Avgrasta je bil rojen en deček.

Poročila sta se: Ladislav Stopar, IT mehanik iz Ravni, in Ana Sladič, gospodinja iz Ljubljane.

Umrli so: Amalija Prijatelj, učiteljica iz Ravni, 75 let; Franc Cugelj, posestnik z Vrha, 63 let; Antonija Košak, učiteljica iz Sentrupert, 82 let.

MATIČNI URAD

BOSTANJ SPOROČA

Avgrasta sta bila rojena dva dečka.

Porok in smrti ni bilo.

NOVOMEŠKI MATIČNI

URAD SPOROČA

V času od 27. avgusta do 3. septembra je bilo rojenih 17 dečkov in 20 deklic.

Poročila sta se: Anton Ogrinc, kmet iz Dola pri Grosupljem, in Terezija Božič, delavka z Dolca.

NABIRAJTE

ZDRAVILNA ZELIŠČA!

Cvet: rdeče deteljice (cena 125 din), bele deteljice (120), rmana s pecljem do 1 cm (45).

List: volčje češnje - beladone (300), smarince (200), gloga (65), lapuha (60), gozdne jagode (100), jetrnika (200), slezenovca (100), melise (100), borovnic (100), robide - samo gozdne (60), maline (60).

Rastline: pelina (40), gladilnica (80), hribske reze (220), tav-zetročje (62), krvavega mlečika (110), njivske mačke (110), melise (70), vodne kreše (150), pitje-jega dresna - moravke (40), zeniklja (130), črnobine (80), zdravilnega jetičnika (100), materine dušice (45), zlate rozge (65), zabranka brez debelih stebel (80), dobre misli (50).

Korenine: gozdnega koreza (150), arnike (500), volčje češnje - beladone (100), kompave - bodiče neže (250), medvedovih tac (150), velikega divjega jameža (300), malega divjega jameža (800), male norice - male beladone (80), regrata (150), arne moči (300), pekoče koprive (50), smarince (250).

Pločve: češmina (200).

Razno: prah lisčjakovega repa (1200).

Navedene cene veljajo za zelišča brez tujih priručij in pravilno sušenja. Nekvalitetnih zelišč ne odkupujemo. Vsa pojasnila in navodila dobite v vaši zadrugi ali v skladišču GOSAD, Novo mesto, Slakova 8.

in solisti RTV Ljubljana.

PONEDELJEK, 10. SEPTEMBRA: 8.55 Za mlade radovedneže. 9.40 Zvočki iz Grčije. 11.23 Ti-soč pisanih taktov za dober tek. 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Tone Marolt: Potrebna mehanizacija za pridelovanje pšenice. 13.30 Iz zakladnice domačih glasbe. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Arijas skozi stoletja. 18.45 Novo v znanosti. 20.00 Z letošnjega festivala v Dubrovniku. 20.45 Kulturni globus.

TOREK, 11. SEPTEMBRA: 8.25 Zabavni kaledoskop. 9.30 Ob zvočkih kmečke glasbe. 11.00 Iz Sivičevih skladb. 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Jože Rihar: Razmnoževanje čebelnih družin. 13.30 Dvospeli ljubezni. 15.20 Zaplesimo v kolu. 17.05 Popolne ob Mozartu in Beethovnu. 18.30 Narodne iz Makedonije. 20.00 Zabavni orkestri tega tedna. 21.24 Pred mikrofonom so naši pevci.

SREDA, 12. SEPTEMBRA: 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.25 Mali klub ljubiteljev popevk. 11.15 Prizori iz domačih oper. 12.15 Kmetijski nasveti - Ludvik Strobl: Najprikladnejše sorte pšenice. 14.35 Z junakinjami Puceljnjihv oper. 15.20 Evropsko prvenstvo v atletiki. 17.45 Slovenska zabavna glasba. 17.05 Soferjem na pot. 18.13 Odmevi s festivalov. 18.45 Ljudski parlament. 20.00 Evropsko prvenstvo v atletiki. 21.00 Zavrtno našo glasbeno ruleto.

CETREK, 13. SEPTEMBRA: 8.05 Dobro jutro po špansko. 9.25 Strci operne uverture. 11.00 Eden mladih slovenskih skladateljev. 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Albin Stritar - inž. Rado Lirzer: Kako pridelamo zanesljiv in obilen pridelek koruze. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Na obisku v beograjski operi. 17.05 Evropsko prvenstvo v atletiki (prenos iz Beograda). 20.00 Cetrkov večer domačih pesmi in rapcev. 21.00 Večer umetniške besede.

DOPISNA SOLA

LJUBLJANA - LIKOZARJEVA 3

razpisuje vpis v:

1. I. in II. letnik dopisne tehniške šole

- a) pripravljalni tečaj,
- b) strojni oddelk,
- c) elektriški oddelk,
- d) kemijski oddelk,
- e) lesni oddelk;

2. dopisno ekonomsko šolo;

3. dopisno administrativno šolo;

4. dopisni strojeписni tečaj;

5. I. in II. stopnjo splošno izobraževalne šole (osemletke);

6. I. stopnjo jezikovnega tečaja za nemški in italijanski jezik.

Navodila in prijave dobite na šoli (50 din) in pri vseh občinskih odborih Zveze borcev. Za informacije se obračajte na naslov:

DOPISNA ŠOLA

LJUBLJANA, LIKOZARJEVA 3

Telefon 30-043.

Prijave pošljite do 5. septembra 1962!

OBJAVE - RAZPISI

Razpis delovnih mest pri Cestnem podjetju

Upravni odbor in komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Cestnega podjetja v Novem mestu razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. šefi tehničnega sektorja - gradbeni inženir ali tehnik z daljšo prakso na vodilnih delovnih mestih;

2. šefa splošnega sektorja - pravna fakulteta ali višja upravna šola;

3. šefa terenskega obrata Novo mesto - gradbeni tehnik ali visoko kvalificiran delavec z daljšo prakso na vodilnih delovnih mestih;

4. šefa terenskega obrata Kovečje - gradbeni tehnik ali visoko kvalificiran delavec z daljšo prakso na vodilnih delovnih mestih;

5. šefa strojnega obrata - strojni ali gradbeni tehnik s prakso v gradbeni operativni;

6. analitika - gradbeni inženir ali ekonomist;

7. kalkulanta - gradbeni inženir ali tehnik z večletno prakso;

8. referenta za mehanizacijo - gradbeni tehnik s prakso;

9. referenta za asfalt - gradbeni tehnik z večletno prakso;

10. materialnega knjigovodje - srednja strokovna izobrazba s prakso v stroki;

11. referenta za kadrovske socialno službo - višja ali srednja strokovna izobrazba s prakso v stroki;

12. strojeписke z administrativno šolo in prakso.

Ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev pošljite podjetju v roku 10 dni po objavi razpisa. Za razpisna delovna mesta bo v juniju 1963 na razpolago pet družinskih in pet samskih stanovanj, za šefa TO Kovečje pa že aprila 1963. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Obvestilo Glasbene šole v Novem mestu

Ravnateljstvo glasbene šole v Novem mestu obvešča, da bo

naknadni vpis za šolsko leto 1962-63 dne 7. in 8. septembra od 10. do 12. ure v pisarni glasbene šole.

Sprejemni izpiti za novo vpisane učence bodo v ponedeljek, 10. septembra, ob 15. uri. Opozorjamo starše in učence, da po 8. septembru ne bomo več vpisovali.

RAZPIS GLASBENE ŠOLE

Glasbena šola v Novem mestu razpisuje delovno mesto administratorja. Prošnje vložite na ravnateljstvo glasbene šole, Novo mesto. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Obvestilo Stanovanjske skupnosti v Črnomlju

Servis kemične čistilnice in pralnice pri Stanovanjski skupnosti Črnomelj že obratuje in se priporoča.

Razpis službenih mest

Razpisna komisija Medobčinske zavarovalnice Novo mesto razpisuje prosta delovna mesta: 1. računovodje, 2. dveh pisarniških uslužbencev.

Pogoji pod 1.: višja izobrazba s petletno prakso; pod 2. popolna srednja šola.

Prodaja osebnega avtomobila

Medobčinska zavarovalnica v Novem mestu posreduje prodajo osebnega avtomobila »Mercedes Benz« 170 v voznem stanju. Ogled vozila v soboto, 8. septembra, ob 8. uri pred stavbo zavarovalnice.

Oglasite se!

Franc Kristof iz Mirne 44 prosi tovariše, ki so delali z menoj pri zidanju novomeške gimnazije leta 1911, da se proti nagradi javijo na moj naslov.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Miro Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 20 dinarjev - Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej za tizemestno 1800 dinarjev - Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 606-11-3-24 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto. Glavni trg 3 (vhod iz Dlančeve ulice) - Poštni predal 33 - TELEFON števil. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Časopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.